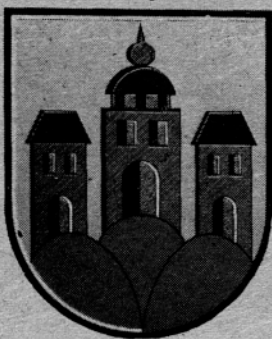

REČICA OB SAVINJI

MOZIRJE

Savinjske

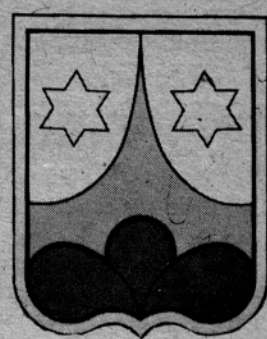
Leto XIII
Številka 2
Februar 1981

NOVICE

Glasiio socialistične
zveze delovnega ljudstva
občine Moztirje

LJUBNO

GORNJI GRAD

Postnina plačana v gotovini

Sta voščilo in nagelj dovolj?

Cez nekaj dni bomo spet
praznovali naš praznik
„DAN ŽENA“.

Enainsemdešet let je od
takrat, ko je potekala II.
mednarodna konferenca
žena socialistk v Kopenhav-
nu, na kateri je bil na pred-
log Klare Zetkin sprejet
sklep o uvedbi mednarod-
nega dneva žena. Cilj tega
mednarodnega javnega na-
stopa množic so bili sociali-
stična solidarnost moških in
žensk, zahteva za splošno
enako in tajno volilno pra-
vico za vse moške in ženske,
zaščito ženske delavke pri
delu, zakonsko izenačenje
ženskih pravic itd. Zato in
to takrat.

Po vojni pa smo v naši
socialistični domovini dali
prazniku dneva žena drugač-
ni pomen: praznovali naj bi
ga delavno, v znamenju tega,
da bi pritegnili ženske h
gradnji socializma in utrditvi
miru v svetu.

Pa se je ta praznik vseh
napredno usmerjenih žena
že pred leti sprevrgel v
povsem nekaj drugega. Že
vrsto let, gotovo že dve
desetletji ga izrabljamo za
veseljačenje, organiziranje
bolj ali manj dragih proslav in
„proslav“, ki jim večina
pristojnih ne ve zgodovins-
kega vzroka. Kajti vse, kar
je bilo pomembnega in
resnično vrednega v tem
dnevu, je že prekrila prašna
plast pozabe. Tako kot iz
leta v leto pokriva tiste
sklepe in namere, ki jih kdaj
pa kdaj prav ob tem dnevu
zapišemo, lahko da celo
iskreno, ker nekateri vendar-
le še zmeraj verujejo v pravi,
nepotvorjeni osmi marec, pa
ni od vsega sklenjenega in

načrtovanega niti čez leto
dni, dve tri ali več nič
uresničenega. Primerov za to
je dovolj.

Prav zato se nam danes
postavlja vprašanje smotno-
sti tega praznika, ki je tak,
kakršnega smo pravzaprav
sami naredili, povsem izgubil
svoj pomen. In tega mu ne
bodo vrnila nobena pripo-
ročila o „delovnem“ prazno-
vanju 8. marca, o dnevu, ko
naj bi reševali številna
neresena „ženska“ vprašanja
(za katere pa spet po drugi
strani trdimo, da jih ni, tako
kot ni „moških“ vprašanj,
kajti vsa so le družbena
vprašanja), vrnila mu ga ne
bo niti parola, naj sredstva
namenjena za „proslavo“,
delovne organizacije in kra-
jevne skupnosti namenijo za
izgradnjo otroških vrtcev za
boljšo opremo zdravstvenih
domov itd.

Vse to kaže, da sami ne
vemo, kaj s tem praznikom,
za katerega prejemo če-
stitke in bolj ali manj srčna
voščila vse ženske. Od
partizanske mamice, prek
učiteljice, kmetice, tovarni-
ške delavke, do družbenopo-
litične delavke, od mlade
frkljice do svolase starke.

Prejemajo voščila za 8.
marec, mednarodni dan
žensk, ki danes v življenju
manj pomeni kot kdajkoli
prej. In tega smo sami krivi.
Kajti le voščilo in rdeč
nagelj ne rešita nič, če se
vseh ostalih 364 dni v letu
obnašamo drugače, neosmo-
marčevsko. Ne vsi, a vedno
preveč nas, prevečkrat.

REZIKA PLAZNIK
sekretarka
OK SZDL Moztirje

Gospodarjenje v letu 1980

Kljub dejstvu, da še ne
razpolagamo z dokončnimi
poslovnimi rezultati za leto
1980, ocenjujemo to poslovno
leto uspešno, tako na gospodar-
skem kot tudi na negospodar-
skem področju. Na težje pogoje
gospodarjenja v letu 1980 so
vplivali številni notranji in
zunanji faktorji zlasti rast cen
in s tem v zvezi življenjskih
stroškov, omejitve na področju
osebne potrošnje, kakor tudi
omejevanje vseh ostalih oblik
porabe, restriktivnih ukrepov pri
uvozu opreme in nekaterih vrst
reprodukcijskega materiala, pre-
skrbjenost trga z nekaterimi
osnovnimi življenjskimi artikli,
energetske težave in drugo.

III. kongres samoupravljalcev

V vrsti priprav za kongres
samoupravljalcev Jugoslavije je
občinski koordinacijski odbor
pri OK SZDL Moztirje na svoji
seji obravnaval naloge, ki so
neposredno pred nami. Najprej
so se dogovorili o načrtu za
pristop k obsežnim pripravam.
Oceniti kaže stanje in uresni-
čevanje delegatskega načina
odločanja proučiti področje
samoupravnih in družbenoeko-
nomskih odnosov, ugotoviti je
treba dejansko stanje okoli
gospodarskih vprašanj v občini,
na temelju vseh ugotovitev je
nakazati ukrepe za izboljšanje
stanja na vseh družbenih
ravneh.

Glede obsežnih nalog so
postavili povsem določene za-
dolitve in roke v katerih
morajo biti opravljene. Sklenili
so tudi, da pošlje občinska
sindikalna organizacija vsem
samoupravnim sredinam navo-
dila za evidentiranje kandidatov
za III. kongres samoupravljal-
cev. Po dogovoru v republiki je
bil določen način ugotavljanja
števila delegatov po občinah.
Koordinacijski odbor je ugotov-
il, da bo odpadel na našo
občino 1 delegat. Najbrže se bo
treba opredeliti, glede na
gospodarsko dejavnost v dolini
na delegata iz lesne industrije,
oziroma iz gozdarstva.

S stabilizacijskimi ukrepi, ki
smo si jih v začetku leta
zastavili, so bili vidni tudi
sadovi, saj ugotavljamo, da so
vsi rezultati na področju
gospodarstva pozitivni, le na
področju zdravstva tega nismo
uresničili in je vzrok treba
iskati tudi v nekaterih sistem-
skih učinkih.

Na področju zaposlovanja
ugotavljamo, da nezaposlenosti
nismo imeli, še vedno pa
obstaja problem, da nam
zaposlenost hitreje narašča v
režijskih službah, vse premalo
pa na produktivnih delovnih
mestih. Razraščanju admini-
stracije bomo zato tudi v
prihodnje bolj sledili in posve-
čali večjo pozornost, kar bo
prav gotovo imelo skupaj z
razvojem usmerjenega izobraže-
vanja pozitivne učinke. S
kriteriji prestrukturiranja
našega gospodarstva bomo to
nalogo zagotovo uresničili.

V letu 1980 so bile dokonča-
ne nekatere investicije, ki so
bile pričete že v prejšnjem
obdobju, nekatere pa so šele
pričele izvajati. Tako je bila na
področju gospodarstva aktivi-
rana v DO Gorenje Glin Nazarje
nova tovarna pohištenih sklo-
pov, dokončno predana svoje-
mu namenu je bila tudi
proizvodna hala v DO Elkoj in
proizvodna hala v TOZD
Kovinarstvu Ljubno. Na po-
ročju turizma smo uspeli
spraviti v pogon Turistično
rekreativni center Golte, kate-
re mu so bile naklonjene v tem
obdobju tudi vremenske raz-
mere in zato uspeh ne bi smel
izostati. Na področju trgovine
in preskrbe je pomembno
omeniti pričetek izgradnje bla-
govnice v Moztirju, ki bo po
planu končana v maju 1981 in
izboljšala preskrbo kraja ter
občine kot celote. To so
pomembnejše investicije, oprav-
ljenih pa je bilo že vrsto
adaptacij, investicijskih in teko-
čih vzdrževanj zato tudi sred-
stva za te namene niso bila
majhna.

Na področju negospodarstva
je bila končana osnovna šola v
Lepi njivi in Kulturni dom v
Nazarjah. V tem letu se je
pričela tudi izgradnja 6 oddelč-
nega vrta v Moztirju. Nerealizirana
naloga ostaja še vedno
prizidek k zdravstveni postaji v
Nazarjah in dokončanje več-
namenskega objekta v Solčavi.

Leto 1980 je bilo tudi v
duhu samoupravnega sporazu-
mevanja in dogovarjanja za naše
skupne naloge na družbenoeko-
nomskem, socialnem in prostors-
kem področju za obdobje
prihodnjih pet let. Potekale so
priprave za nov srednjeročni
načrt občine Moztirje za čas od
1981 do 1985, tako smo v
decembru 1980 uspeli delega-
tom skupščine predložiti ta
dokument v osnutku in jim dali
možnost za javno razpravo in
pripombe na omenjen planski
dokument. Na področju samo-
upravnega sporazumevanja so se
postopki nekoliko zapotegnili
še v leto 1981, čeprav bi to
moralo biti opravljeno do 31.
12. 1980.

Z željo, da smo pri sestavlja-
nju družbenega plana upoštevali
dosedanji materialni položaj
občine in splet okoliščin, ki nas
čakajo v prihodnji petletki,
bomo ob koncu tega obdobja
lahko ugotavljali, da naša
prizadevanja niso izostala.

Zlatiborski memorial

Dne 6. 2. 1981 smo
pripotovali na Zlatibor, čudovi-
to planoto v občini Čajetina.

Povabil nas je, kot že več let
poprej organizacijski odbor za
izvedbo jugoslovanskega smu-
čarskega memoriala za pokal
tovariša TITA – „ZLATIBOR-
SKI MEMORIAL“.

Predhodno smo se dogovori-
li, da bomo tokrat sodelovali na
tem tekmovanju s tremi ekipa-
mi in sicer: 3 pionirke, 3
pionirji v alpskih disciplinah in
trije mladinci v teku na 20 km.

Potovanje iz Moztirja do
Zlatibora je bilo prijetno, člani
ekip so bili disciplinirani in
nismo imeli nikakršnih proble-
mov.

Na Zlatiboru so nas predstavi-
niki pobratene občine Čajetina
sprejeli zelo priščno in ves čas
bivanja smo se počutili skoraj
tako, kot da smo doma.

Najbolj pa smo bili veseli, ko
smo izvedeli za rezultate naših
članov ekip. Za pionirje lahko
trdim, da so se odrezali tako, da
smo ob razglasitvi rezultatov vsi
„rasli“.

Dobili smo 4 zlate kolajne
in eno srebrno.

Eden izmed pionirjev je imel
smolo in je na progi padel. Pa
kaj zato, tudi Šenmarku se to
zgodí.

Tudi mladinci, ki so tekmo-
vali v teku na 20 km so bili
dobri. V tej disciplini so iz
drugih republik in pokrajin
tekmovali republiške reprezen-
tance, iz Moztirja, kot pobratene
občine pa smo izbrali tiste
junake, ki so imeli toliko
poguma, da se na takšni
prireditvi sploh pojavijo. Kljub
temu, da so ostali brez
priznanja jim lahko čestitamo.

Tekmovali so – PIONIRKE:
PURNAT Božak CIGALE Irena,
CIGALE Nataša – PIONIRJI:
ŠKRUBELJ Rajko, VERBUČ
Sandi, NARALOČNIK Uroš –
MLADINCI KUNEJ Matjaž,
PRUŠEK Robi, MARINC
Andrej.

Ob povratku smo bili vsi
zadovoljni, srečno smo pripoto-
vali nazaj v Moztirje in sklenili
smo, da se drugo leto spet
udeležimo te prireditve z željo,
da osvojimo še več odličij.

Strokovni vodja naših ekip je
bil tov. Milan Kojc, ki je vložil
mного naporov, da so naši
tekmovalci dosegli takšen
uspeh.

Iskrena hvala za vso prizadev-
nost!

R. P.

Borci v Lučah so zborovali

Dne 21. decembra 1980 so
imeli člani ZB Luče letni zbor.
Ugotovili so, da so posvetili
izredno skrb za socialno ogrože-
ne, bolne in starejše borce.
Organizacija je dala tudi več
predlogov za pridobitev prizna-
valnine, za zdravljenje v topli-
cah in pomagala urediti doku-
mente za dvojno priznanje.
Člani odbora so tudi obiskali
starejše in bolne borce na domu

in jih skromno obdarili. Težko
je glede stanovanjskega posojila,
denarja izgleda ni, potrebe pa
so velike. Skrb za vzdrževanje
spomenikov in obeležij iz NOB
je velika in postavljena so bila
tudi nova obeležja. Člani so
zelo prizadevni pri delu v vseh
družbeno političnih organizacij
in v KS.

VINKO KNAPIČ

Davek od skupnega dohodka občanov

Tudi v občini Moztirje
imamo nekaj občanov, ki so v
letu 1980 imeli več kot
294.000 din skupnega čistega
dohodka, kar predstavlja tri-
kratni povprečni osebni doho-
dek na zaposlenega v SR
Sloveniji.

V občini Moztirje je vložilo
napoved o davku iz skupnega
dohodka občanov 17 obrtni-
kov, 5 zdravnikov, en svoboden
poklic in občan, ki ima

dohodke od patentov. Po
napovedih zavezanec bo, ob
upoštevanju z zakonom dolo-
čenih olajšav, plačalo davek 6
občanov. Nsi zavezanci bodo
plačali 247.800 din davka.
Izračun davka seveda ni dokon-
čen, ker opravimo dokončen
obračun pri obrtnikih šele po
pregledu napovedi iz davka od
obrtne dejavnosti.

SILVESTER JOŠT

Mladinci v teritorialnih enotah so izvolili vodstvo mladinske
organizacije. Zbrali so v Moztirju in se dogovorili tudi o nekaterih
nalogah ki jih čakajo.

Spremembe ustave

Večini občanom je znano, da v naši republiki prav sedaj vodimo javno razpravo o osnutkih ustavnih amandmajev k ustavi SFRJ in ustavi SRS, o spremembah in dopolnitvah statuta Republiške konference SZDL, v naši občini pa poleg navedenega še spremembe in dopolnitve statuta občine Mozirje.

Predsedstvo Občinske konference SZDL Mozirje je odločilo, da mora biti javna razprava o navedenih dokumentih zaključena do 15. 2. 1981. Predsednike krajevnih konferenc SZDL smo na posvetu seznanili z vsebino predlaganih dokumentov in kako naj javna razprava poteka.

Ugotavljamo, da so bile dane naloge izvršene.

Na razširjenih sejah predsedstva krajevnih konferenc SZDL so sodelovali še:

- vodstva družbenopolitičnih organizacij
- člani delegacije za zbor krajevne skupnosti pri SO
- člani delegacije za skupščine SIS
- člani organov upravljanja v KS

— predstavniki družbenih organizacij in društev v KS

Na vseh razširjenih sejah posameznih krajevnih konferenc SZDL so sodelovali člani predsedstva OK SZDL.

In kaj je bistvo te javne razprave?

Sirok krog občanov smo želeli podrobneje seznaniti s predlaganimi spremembami naših ustavnih določil itd., ne želimo, da bi kdaj dobili občutek, da se o vsem tem pogovarjajo in dogovarjajo samo na „vrhu“.

Gre za uresničitev pobude Tovariša Tita o kolektivnem delu, vodenju in odgovornosti v vseh sredinah Organov oblasti in samoupravljanja.

To pa tudi pomeni, da bomo morali iti v določene skrajšane mandate posameznih funkcij, tako v družbenopolitičnih organizacijah (od zveznih do krajevnih), v federaciji, republiki, občini, krajevni skupnosti.

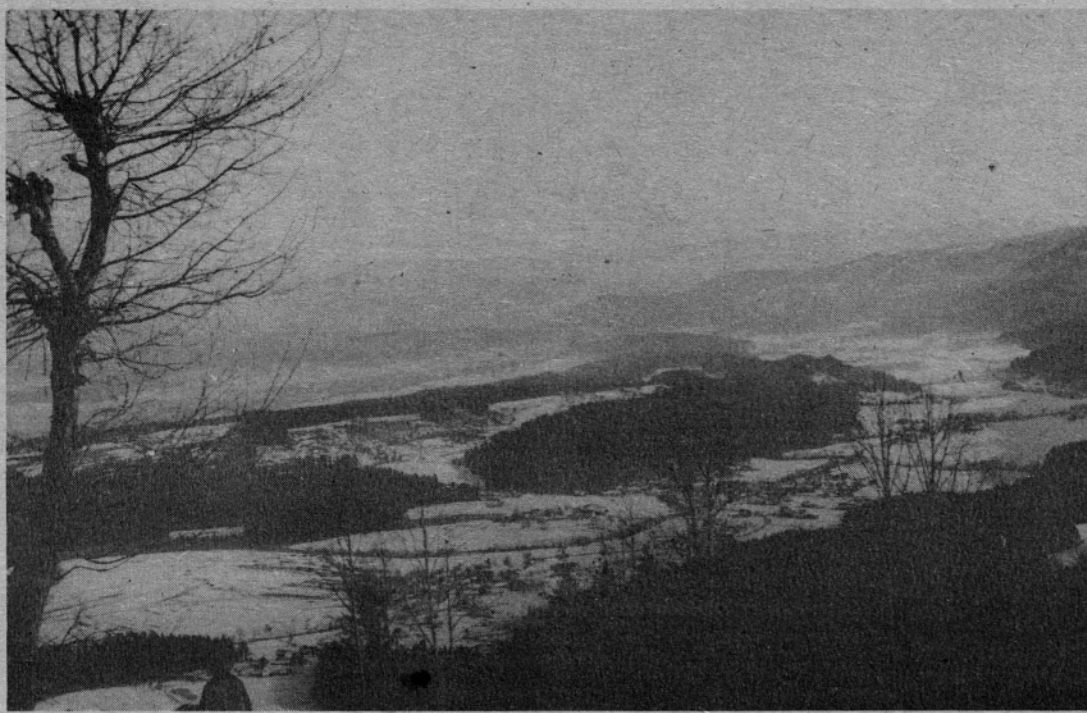
Na družbenem svetu za družbenopolitični sistem pri SO Mozirje smo se dogovorili za naslednji predlog mandatov v občini:

- predsednik skupščine — 2 leti brez možnosti ponovitve
- podpredsednik skupščine — 2 leti brez možnosti ponovitve
- predsednik Izvršnega sveta — 4 leta brez možnosti ponovitve
- člani Izvršnega sveta — 4 leta brez možnosti ponovitve
- vodje občinskih upravnih organov — 4 leta z enkratno možnostjo ponovitve.

Mandat za voljene funkcije družbenopolitičnih organizacij pa bo določen s spremembami njihovih pravil in statutom.

Zavedamo se, da bomo za uresničitev te naloge imeli velike kadrovske probleme, prav pa je tudi, da damo možnost, da se uveljavijo tudi drugi, morda mlajši in sposobnejši?

REZIKA PLAZNIK

Letošnja zima ne odneha! Dolina je še vsa v snegu

Borci NOV o svojem delu

V februarju so se v Mozirju sestali borci NOV na skupščino ZZB NOV. Seji so prisostvovali delegati iz vseh sredin borčevske organizacije. Šlo je za sejo programske in volilne skupščine.

Ko so pretresali delo v obravnavanem času, niso govorili le o uspehih, temveč so bili v vsem dokaj kritični. Če povzamemo le delček vsebine bo že veliko povedanega. ZZB NOV Mozirje združuje 10 organizacij v krajevnih skupnostih, aktiv borcev NOV v Glinu-GG, področni odbor Koroških partizanov, kurirjev, VOS in aktivistov OF. Tako je prisotnost nekdanjih borcev zagotovljena v vseh družbenih sredinah.

Najprej so govorili o uresničevanju pobude predsednika Tita za kolektivno delo in odgovornost. Ta načela bodo uresničili v celoti.

Posebno dosledno so delovali v zadevah, ki tičejo neposredno borcev samih. Nenehno posvečajo pozornost skrbi za človeka. Ob tem pa ne zapostavljajo ostalih družbenih vprašanj, kot utrjevanje gospodarstva, delovanje SLO in družbene samozasčite. Velike napore vlagajo v splošno zavest potrebi varčnosti povsod.

V svoji organizaciji povezujejo 1411 članov, od tega 1087 z dvojnimi štetjem in 189 s priznano dobo pred 9. 9. 1943.

Preko koordinacijskih odborov se vključujejo v vse vrste dejavnosti borčevske organizacije. Poseben poudarek so pri tem dali širjenju zavesti borbenega izročila in skrbeli za

prenašanje izkušenj na mladi rod.

Ko so govorili o zborniku, ki naj bi prikazal delovanje med osvobodilno vojno v dolini, so ugotovili, da gre do stvari počasi svoj tok. Vendar so poudarili boljše stanje okoli zbiranja in hrambe zgodovinskega gradiva iz NOB s katerim se sedaj ukvarja arhiv Kulturne skupnosti v Mozirju. S tem tesno sodelujejo in tam se zbira že izredno zanimivo gradivo. Je pa tudi res, da so dragoceni podatki zbrani v vodiču Po Gomji Savinjski dolini avtor: Videčnik, v uvodu v transverzalo kurirjev in vezistov NOV ter na pregledni karti občine Mozirje, ki je pred nedavnim izšla.

Poseben poudarek so dali vključevanju članstva v prizadevanja SLO in družbene samozasčite. Tu si prizadevajo

za vsestransko podružbljanje teh nalog v prepričanju, da bodo naši ljudje v celoti smatrali te obveze kot svoje in jih tako tudi opravljali.

Nekatere kritične pripombe so letele na zdravstveno varstvo borcev. Menijo, da je tu kanček nerazumevanja posređi in tako niso deležni vseh, z zakonom zagotovljenih ugodnosti. Izrazili so prepričanje, da bo tudi to urejeno. Seveda je marsikaj težje, spričo dosežanje organiziranosti v SIS za zdravstvo. Tudi to bo v bodoče urejeno.

Ob zaključku obsežnega poročila o delu so ugotovili, da so naloge iz preteklega obdobja opravili. Da pa so bile določene pomanjkljivosti prisotne tudi v delu borčevskih organizacij pa je razumljivo, saj je nalog iz leta v leto več in tudi zahtevnejše so.

Premalo družbene podpore

Namerno, ne da bi skušal izbrati drugega, sem dal članku enak naslov, kot ga je imel članek o isti temi v oktobrski številki Savinjskih novic. Gre za — brejci se bodo spominjali — problematiko v zvezi z premajhno pripravljenostjo krajanov, sodelovati pri delih in nalogah turističnih društev v občini, kar prav gotovo ne velja samo za ta društva, niti ni taka „dejavnost“ značilna le za naše kraje.

Dandanašnji je pač še težko najti ljudi, ki bi si bili pripravljeni žrtvovati za interese skupnosti. (Tu in v tem sestavku je mišljena le krajevna skupnost, kajti za skupnost v širšem smislu je, razumljivo, še

toliko manj poslušna). Da, še celo za plačilo ni mogoče dobiti dovolj ljudi, če je delo „manjvredno“ (npr. planiranje zemlje za zelenice). Toda st. em, da nekdo opravlja dela, za katera ni potrebno kdove kaka inteligenca oziroma znanje, še ni rečeno, da ni sposoben tudi za kaj drugega. Ravno človek, ki misli, da s tega gledišča nekaj velja, ne bi smel imeti pomislekov in predsodkov, ko je treba prijeti za lopato, kramp, metlo ipd. Toliko manj kot tisti, ki res ni usposobljen, pa mogoče niti sposoben za kaj zahtevnejšega.

Seveda ni nikjer rečeno, da drugačnih del ni. So, toda tudi zanje ni povpraševanj. Tako vse ostaja na ramenih maloštevilnih, skoraj vedno istih ljudi, kot da je to njihova dolžnost. Saj je, vendar se lahko z vso pravico reče: „tudi“ njihova dolžnost. Ta „tudi“ pač pove to, da so vsi fizično in umsko sposobni krajan dolžni, tako ali drugače, delati za interese kraja. Seveda ne vsi v vseh društvih, še manj vsi le v turističnem društvu ker te pripravljeno ni, seveda ni mogoče nikoli uresničiti vseh želja in potreb nekaterih krajanov. Slišalo bi se čudno, ko ne bi nadaljevali. Kadar gre za napredek kraja, bi želje in potrebe morale biti skupne. Pa je vendar vse preveč ljudi, ki so jim skupni interesi deseta briga, in ki so preokupirani z mislimi in prizadevanji za svoj boljši standard. Pijanci so zopet poglavje zase, in teh ni malo. Ni najbrž tudi človeka, ki bi vsem tem lahko dopovedal, da imajo dolžnosti tudi do soljudi. Zanje je škoda izgubljati besede. Toda, če jim že povemo, da so taki in taki, seveda ne mislimo, da bodo zato skušali postati boljši. Povemo jim čisto enostavno zato, da bodo vedeli, kaj si mislimo o njih. Na koncu naj ostalim le povem, da je bila zanje ta kritika vendarle dobronamerna. Upam in želim, da bo lahko kdaj pozneje za spremembo a tudi upravičeno — hvaliti danjane v prenekaterih naših občanih še skrito, takrat pa že živo vemo v prizadevanju za še večji napredek posameznih krajev in občine v celoti. JANEZ MAVRIC

Vzgojno varstveni zavod je izdelal tudi kalkulacijo za varstvo otroka v jasli. Za otroka v jasli bodo starši prav tako plačali 40% od skupne cene in posebej stroške za prehrano. Prispevek za otroka v jasli bo znašal 1500 din, starši z nižjimi dohodki pa bodo prav tako lahko na podlagi dohodka na družinskega člana uveljavljali nižji prispevek.

S. K.

Kmečki turizem in gostinstvo

Že večkrat smo pisali o naporih, ki jih vlaga v razvoj turističnih kmetij Zgornjesavinjska kmetijska zadruga. Uspehi niso izostali. Zanimanje za tovrstno dejavnost med kmeti raste, hkrati pa postajajo počitnice na kmetijah vse bolj iskane.

V tem letu načrtujejo vključitev 5 novih turističnih kmetij in sicer Rženičnik v Šmihelu, Zager na Dobrovljah, Zavratnik pod Rađuho, Ložekar v Matkove kotu in Levč v Lokah pri Mozirju. Na vseh kmetijah v občini bo torej prostora skupno za 330 gostov. To je pa že dejavnost, ki je ne gre spregledati.

Ob tem se srečujemo še vedno z vrsto težav, ki bi lahko hitro odpadle, če bi našli skupen jezik vsi ponudniki turističnih uslug v občini. Gre namreč za skupno in dobro zastavljeno ponudbo, ki pa ne more ločevati bistveno zvrsti dejavnosti. Ni vzdržno, da se gremo posebej gostinski turizem, da nekateri ponudniki sploh ne iščejo skupnih poti, da končno nihče ne more dati

zadostnega odgovora, ki ga zahteva tržišče, koliko in kje so proste zmogljivosti za počitničenje v naši dolini. Zadnji čas je torej, da sedejo za mizo predstavniki zadruge, gostinstva in izletnika ter se dogovorijo za enotno obveščanje in razporejanje zmogljivosti. Sedanje stanje ni le slaba slika navzven, je tudi pomanjkljivost, ki jo ne nazadnje čutijo sami ponudniki.

In končno še beseda o bistveni značilnosti kmečkega dela ponudbe. Gre za to, da se poudari razloček med turizmom na kmetiji in med tistim v gostinstvu. Če je kmečki turizem dejavnost, je obrat kjer se ta opravlja, turistična kmetija. To pa pomeni, da ne kaže pozabiti bistvene razlike v gostinstvu. Na turistični kmetiji naj ne bo občasnih gostov, saj so te namenjene v prvi vrsti mimemu oddihu, ne pa raznim gostom, ki najdejo sicer usluge v gostinskih obratih.

Te nujne posebnosti kmečkih ponudnikov ne smemo nikdar prezreti!

Cene, cene...

Naši potrošniki se več ali manj stalno pritožujejo nad praznimi, oziroma slabo založenimi mesnicami. Mnogo besed je bilo že izrečenih okoli živinoreje. Dana so bila zagotovila, da bodo stvari bolje urejene, da bo reja živine postala z boljšimi cenami zanimivejša. Pa pogledjmo kako je glede tega v naši dolini.

Cene so določene v republiki enotno. Na odkupnem prostoru je kosmata cena taka:

- za mlado pitano govedo v starosti od 18 do 36 mesecev pri 56 % klavnosti in teži, če gre za bika 260, če pa za telico 230 kg mesa 52,00 din po kilogramu
- za starejše govedo, odvisno od stopnje klavnosti in starosti 35,00 do 41,00 dinarjev
- klavna teleta glede na klavnost 60,00 do 75,00 dinarjev
- teleta za nadaljno rejo 75,00 do 90,00 dinarjev
- ovce 45,00 do 55,00 dinarjev
- plemenske ovce 55,00 do

70,00 dinarjev

— plemenska jagneta 70,00 do 85,00 dinarjev

Glede na takšno stanje cen je še zanimiva količina odkupa v preteklem letu. Preko zadruge so odkupili 8.262.555 litrov mleka. Tu gre za porast napram letu 1979 za 10 %. Tudi planska predvidevanja so v tem presegli za okroglo 260.000 litrov. Občuten padec pa so zabeležili pri odkupu glavne živine. Mladih goved so odkupili 318 ton, kar je za 9 % manj kot leto poprej. Starejša goveda pa so odkupili v teži 55 ton, kar je kar za 100 % manj kot leta 1979. Tudi telet so prevzeli za 30 % manj. V porastu pa je količina odkupljenega ovčjega mesa, ta je za 30 % višja od leta 1979.

Takšno stanje kaže na občutne premike v slabše. Na zadruzi menijo, da je temu kriv neurejen trg in cene. Slednje utemeljujejo s tem, da so stroški za rejo iz leta v leto višji, to zaradi dražjega nakupa vsega kar rejec potrebuje.

Razgovor o zadruzi

Nedavno tega so dobili v zadruzi vrsto novih nalog. Te se tako hitro množijo, da jim kar slediti ne morejo. Če bi pri tem šlo le za pisarniške ljudi, potem bi se nekako razumeli, saj se sliši neverjetno, pa je res, da obseg raznih poročil, podatkov in podobnega raste kot gobe po dežju.

Na enem od združnih svetov so kmetje robantili, češ, da spadajo pospeševalci med kmete, ne pa da sedijo v pisarnah. Pripombe so bile povsem upravičene. Vendar je treba poznati tudi drugo plat stanja. To pa je neugodno. Tako morajo pospeševalci, ali bolje kmetijski

strokovnjaki izpolnjevati razne obrazce za regrese goriva in premije za živino. Seveda je treba upoštevati potrebe kmetov, ki pridejo po nakazila od daleč, zato mora nekdo biti vedno na voljo. Vse navedeno bi bilo del težav. Omejitve sredstev za nadomestilo potnih stroškov pa je druga zavora, saj so predpisi znatno skrbili kilometrine.

Povedali so nam, da je sicer res, kar trdijo kmetje, da sodi kmetijski strokovnjak med kooperante, res pa je tudi, da opisano stanje zahteva v veliki meri pisarniško delo. Najbrže, da načrtovalci predpisov na to ne pomislijo.

Pridite na pustovanje v Mozirje

Prosvetno društvo obnavlja svoj dom, zato rabi denar in zato si želi ponuditi veselim ljudem pustno zabavo v soboto, dne 28. februarja 1981. Igrali bodo Fantje s vseh vetrov iz Novega mesta, prireditelji pa bodo poskrbeli, da bo tudi vse ostalo dobro in prijetno! Maske bodo nagrajene, seveda, če bodo izvime! Pričetek veselega večera pa bo ob 20. uri v dvorani TVD Partizan Mozirje.

Borcem NOV in aktivistom OF

Občinski odbor ZZB NOV Mozirje vabi vse nekdanje borce in aktiviste OF neglede na to če so člani ZB, da se zglasijo pri krajevni organizaciji ZB zaradi urejanja pravic iz zdravstva.

Nekaj o štipendijah

Izkušnje kažejo, da je treba pravočasno opozarjati na važne stvari! Prav zato smo se odločili povprašati pri predsedniku IO SIS za zaposlovanje občine Mozirje Račetu Rakunu, kako je s štipendijami, kdo jih lahko dobi in pod kakšnimi pogoji.

Trenutno je v občini 313 štipendistov različnih starosti. Povprečna kadrovska štipendija je ta čas 200 do 240 starih tisočakov. Malo, smo pripomnili, takoj obili pojasnilo, da se gmotno šibkim lahko znesek poviša do uradnega izračuna življenjskih stroškov. Ti pa so ocenjeni na 3655,00 din. Navedene razlike prejema v občini že sedaj 121 štipendistov Kadrovske štipendije podeljujejo delovne organizacije po letnem razpisu. Ker pa potrebe delovnih kolektivov ne pokrivajo v celoti s tistimi, ki jih ima občina kot celota, se del za izobraževanje namenjenih sredstev združuje v skupni sklad. Z njim upravlja posebno telo. Slednje velja pač za poklice, ki niso zajeti v razpisih delovnih organizacij,

primeroma: učitelj, zdravnik, bolniška sestra itd.

Povsem drugače je s Titovimi štipendijami. O njih odloča izvršilni odbor tega sklada v Ljubljani. So nekoliko višje (4750,00 din za visokošolca) in se lahko podelijo tako dijakom, kot študentom. Posebno se obravnavajo primeri študenta ob delu in drugače študentje iz dela. Seveda veljajo za tovrstno štipendijo ostrejši pogoji. Naj jih nekaj naštejemo! Dijaki morajo imeti odličen uspeh, študentje pa morajo dosegati povprečno oceno 8,5. Poleg tega morajo v rednem roku opravljati izpite. Tudi družbena prizadevnost je merilo. Kar je pa najvažnejše, za Titovo štipendijo ne more nekdo zaposliti, temveč ga sme predlagati šola, družbenopolitične organizacije, delovne organizacije, če gre za študenta iz kolektiva. Že to samo pove, da gre pri tem za vsestransko prizadevne ljudi. Predlog se pretrese na raznih telesih in šele nato o njem odloči IO sklada v Ljubljani.

Sekretarji ZKS v TO so se sestali v Mozirju

Občinska konferenca ZSMS Mozirje

Delo na Občinski konferenci ZSMS Mozirje je bilo v minulem mesecu zelo pestro. Konferenca mladih delavcev je dne 24. 1. izvedla seminar za vodstva OO ZSMS v združenem delu, po seminarju pa so imeli še sejo konference, na kateri so predvsem razpravljali o problemih v osnovnih organizacijah in ocenili njihovo delo.

Vodstvo Občinske konference ZSMS je imelo celodnevni posvet z najvidnejšimi predstavniki ostalih družbenopolitičnih organizacij. Ocenjevali so vlogo mladih v teh organizacijah in izrazili željo po čimtesnejšem sodelovanju z njimi.

V sodelovanju z ZKZ Mozirje so mladi resno pristopili k ponovni oživitvi aktivov mladih združenj. V ta namen so bili izvedeni obiski v teh aktivih, ravno tako pa tudi sestanek na ZKZ Mozirje s predstavniki vseh aktivov, kjer so se dogovorili o konkretnih akci-

jah za poživitev aktivov. Ena od njih je tudi kviz „Mladi in kmetijstvo“, ki bo konec februarja.

V sodelovanju z Občinskim štabom teritorialne obrambe so bili dne 12. 2. ustanovljeni aktivni ZSMS v enotah teritorialne obrambe.

Trenutno pa sta poleg ostalih rednih aktivnosti v teku še problemska konferenca o družbenoekonomskem položaju mladih, ki poteka v OO ZSMS v združenem delu, konferenca mladih v vzgoji in izobraževanju pa organizira sodelovanje mladincev na mladinskih urah v osnovnih šolah. Izpeljana so bila že poljudna predavanja o poklicu kovinarja in o pomenu ZSMS, v načrtu pa ima ta konferenca še predstavitev poklica modnega konfektornarja, predavanja za višje razrede osnovnih šol o mladinskem prostovoljnem delu in pa še razložitev statuta ZSMS.

TOMAŽ KRIŽNIK

Iz dela skupščine

Zbori občinske skupščine so na zadnji seji, ki je bila 4. februarja 1981, obravnavali in tudi sprejeli izredno pomembne dokumente našega nadaljnjega družbeno-ekonomskega razvoja in sicer:

- družbeni plan razvoja občine Mozirje za obdobje 1981–1985
- osnutek Resolucije o družbeno-ekonomskem razvoju občine Mozirje v letu 1981
- program dela zborov Skupščine občine Mozirje v letu 1981
- Samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za izgradnjo rekreacijskega centra Golte za obdobje 1981–1985

Predstavniki izvršnega sveta so v uvodnih besedah poudarili, da moramo v prihodnjem obdobju posvetiti kar največjo skrb kmetijstvu. Izboljšati moramo organizacijo dela, racionalno izkoristiti mehanizacijo, predvsem pa doseči to, da bo rodovitno zemljišče dajalo maksimalni donos, vse to pa s ciljem povečanja obsega proizvodnje hrane in se tako vključiti v prizadevanja celotne družbe na tem področju.

Industrija mora izkoristiti vse notranje rezerve tako glede organizacije proizvodnega procesa kot izkoriščenosti delovnega časa, predvsem pa se mora usmeriti v čim večjo finalizacijo proizvodnje.

Največji razvoj pa naj bi v tem obdobju doživel terciarni sektor, to je trgovina in gostinstvo. Kar najbolj moramo izkoristiti naravne danosti in razmahniti turistično dejavnost, ki naj bi bila v prihodnje vse bolj pomemben faktor pri ustvarjanju dohodka v občini Mozirje.

Na področjih, ki jih pokrivajo SIS družbenih dejavnosti naj bi v tem obdobju omejili investicijsko dejavnost, razen tiste, ki bazira na samoprispevkih. Skratka, porabili naj bi toliko, kot to dovoljuje naš ustvarjeni dohodek in nič več. Pomembne naloge nas čakajo na področju SIS materialne proizvodnje. Tu bo poudarek predvsem na stanovanjski izgradnji, ureditvi kanalizacijskega omrežja itd.

Glavna pripomba na družbeni plan razvoja občine Mozirje je bil amandma KS Rečica ob Savinji in sicer v tem smislu, da naj se pri področju izobraževanja v plan vnese izgradnja nove osemletne šole na Rečici ob Savinji. Zaradi nekaterih

Spremembe statuta občine

Nesporno je, da je sistem kolektivnega vodenja, dela in odgovornosti predvsem v občini najtesneje povezan in odvisen od razvitosti in konkretnega uveljavljanja delegatskih odnosov. Dejstvo je, da na tem področju še vedno ne dosegamo željenega napredka – uspeha. To je družbeni proces, v katerega se bodo morali bolj kot doslej vključevati vsi družbeni dejavniki.

Zbori občinske skupščine so na zadnji seji 4. 2. 1981 osnutek sprememb in dopolnitev statuta dali v javno razpravo. Spremembe se nanašajo na ugraditev oz. dopolnitev določb o kolektivnem vodenju in odgovornosti in na skrajševanje mandatorov voljenih in imenovanih funkcionarjev.

Javno razpravo o predlaganih spremembah statuta je potrebno povezati z aktualnimi družbenoekonomskimi in političnimi vprašanji. Zlasti je spodbuditi razprave v razmišljanje in ocenjevanje kako se uveljavljajo posamezne institucije političnega sistema, kako so učinkovite pri uresničevanju svoje vloge, kako je z uresničevanjem odgovornosti ter kolektivnega dela in javnost dela. Potrebno je, da celovito in konkretno ocenimo v kakšni meri so metode dela družbenopolitičnih organizacij ter mehanizem skupščinskega odloča-

nja dejansko odprti za pobudo delovnih ljudi ter za razpravo o konkretnih, življenjskih vprašanjih.

Glede skrajševanja mandatorov voljenih in imenovanih funkcionarjev je potrebno, da na podlagi celovite družbenopolitične ocene – ocenimo kakšna mandatna doba je za naša razmere najustreznejša.

V tem trenutku prevladuje predlog, ki ga statutarne spremembe tudi vsebujejo, da se je pri opredeljevanju mandatne dobe in omejitvi ponovne izvolitve voljenih in imenovanih funkcionarjev treba usmeriti na skrajšanje sedanjega štiriletnega oziroma osemletnega mandata predsednika in podpredsednika skupščine. Predlaga se dvoletni mandat brez možnosti ponovne izvolitve (2 + 2) pa se bi dala predsednikom in podpredsednikom zborov občinske skupščine.

Pri dolžini mandatne dobe predsednika ter članov izvršnega sveta občinske skupščine se predlaga štiriletni mandat predsednika in članov izvršnega sveta, mandat predsednika se ne more ponoviti. Štiriletni mandat z možnostjo enega ponovnega imenovanja naj bi veljal tudi za predstojnike upravnih organov.

ANKA SIVEC

Ob vsakem vremenu pripravljeni

Z razvojem industrije in s potrebami sedanjega časa se je večala obremenjenost ključnih električnih naprav v občini. Poročali smo že o veliki, lani vključeni transformatorski postaji v Preseki. Premalo pa smo spregovorili o močeh, ki skrbijo, da imamo luč in napetost tudi po hujših okvarah na vodih in osrednjih napravah.

V Nazarjah je izpostava DES Tozd Elektro Celja, vodi jo Jože Planinšek. Razen transformatorskih naprav v sami zgradbi opravljajo še vsa zunanja dela. Skratka, na skrbi imajo preko 15.000 km raznih električnih vodov. Sem spadajo še druge naprave, tako, da 9 monterjev nima kaj prida mirnih ur.

Jože Planinšek

Med razgovorom z vodjem Planinškom je nepretrgoma „pel“ telefon, klici z raznih strani, beleženje primerov in še končno pomirjevalna beseda „pridemo.“ Že vrsto let sem na tem delovnem mestu in poznam dolino do najmanjšega kota, je

dejal Jože Planinšek. Trenutno pomanjkanje električnega toka je pač pojav, ki je deloma posledica vremenskih prilik, v glavnem pa se ubadamo s težavami, ki se bodo le počasi urejale. Na sploh je poraba toka izredno narasla, niso se pa povečevale zmogljivosti v enakem koraku. Sicer pa vsi dobro poznamo stanje. Naša skupina opravlja tudi dela na raznih priključkih, seveda tudi hišnih, tako pač pridemo v sleherno hišo. Včasih se ljudje jezijo, ker nas ni takoj, pa ne pomislijo, da skrbimo za območje od Črnivca do Letuša. Posebno kritično je pri okvarah, ki jih javljajo na hišnih omrežjih v času, ko v obratu „dežura“ samo eden monter. Ta je seveda v prvi vrsti namenjen večjim popravilom, oziroma oskrbi ključnih naprav. Zato pridejo največkrat tekoča popravila na vrsto šele v rednem delovnem času. Takšno stanje bi morali občani bolj razumeti, kot ga pa. Seveda je razumljiva nestrpnost vsakogar, ko išče našo pomoč, vendar je nepoznavanje našega dela vzrok za „občasna“ razburjenja. Tako je razmišljal Jože Planinšek o delu svoje skupine.

Če pa gre za večja popravila ali obsežnejša dela priskoči na pomoč skupina strokovnjakov enote iz Sempetra. Tam so številčno močnejši, pa seveda tehnično bolj opremljeni. Nekateri številke so že opozorile na obseg dela nazarske enote. Naj še dodamo, da oskrbujejo okoli 118 transformatorjev in dve večji razdelilni postaji v naši občini. Tako torej smo vsaj v grobem spoznali delovne naloge tega malega kolektiva „elektrikarjev“.

Telovadna ura

Težko je bil pričakovani tisti četrtek petega februarja 1981 zvečer, ko je TVD Partizan ponovno pričel s telesno vadbo za ženske na osnovni šoli v Mozirju.

Bilo jih je kar dvaindvajset, veliko mladih in nekaj starejših. Naslednji četrtek jih je prišlo že štirinštrideset. Torej zanimanje je veliko in tako izgleda, da se bo število še povečalo.

Telovadno uro vodi ugledna vaditeljica in telesnokulturna delavka, ki jo vsi v dolini poznajo – Pavla Trogarjeva.

Odslej tudi telovadba za moške v Mozirju

TVD Partizan vabi moške stare nad 25 let k telovadbi, ki bo v šoli Mozirje vsak četrtek od 20. do 21. ure. Prvič se srečamo pri telovadbi v četrtek, dne 5. marca 1981.

Šesti kulturni teden je za nami

Zveza kulturnih organizacij v naši občini je opravila veliko delo, ko je pripravila letošnji kulturni teden. Bilo je več težav, kot minula leta, saj je marsikje bilo težko izvajati načrtovan spored. Tako so v Mozirju igralci prosvetnega društva morali odložiti svojo predstavo veseloigre Hotel za norce, ker niso mogli vaditi na odru. Dom se obnavlja in le izredni prizadevnosti posameznih članov prosvetnega društva in številnim krajanom gre zahvala, da so uspeli v novo obnovljeni dvorani pripraviti zaključek kulturnih prireditev letošnjega tedna. Sicer vedno za delo vneti kulturniki Kokarj se niso mogli vključiti zaradi neurejenega ogrevanja dvorane. Lahko bi še naštevali težave, ki so spremljale letošnje kulturne prireditve. Sedaj, ko je teden za nami pa smemo trditi, da je uspel.

Pa preletimo na kratko kaj se je dogajalo v tem bogatem tednu. Odprli so ga v Nazarjah v soboto, 7. februarja. Ta dan so igrali v Gornjem gradu veseloigro Zdravnik po sili kulturni delavci domačega društva. V Lučah so pripravili Večer pesmi in glasbe in na Rečici predstavili Martina Kačurja v izvedbi domačih igralcev.

V nedeljo so igrali člani PD Gomji grad še doma, na Rečici so domačini ponovili igro Martina Kačurja, v Solčavi pa so Lučani pripravili Večer pesmi in glasbe.

V ponedeljek so odprli v Mozirju razstavo Mozirje skozi čas, ki jo je pripravilo domače prosvetno društvo, to pa je izvedlo tudi Prešernov večer v dvorani TVD Partizan.

V torek so gostovali Gornjegraji z igro Zdravnik po sili na Ljubnem. V sredo so odkrili spominsko ploščo Franu Tratniku v Potoku, še prej pa so kulturniki v Elcroju pripravili Besedo Frana Levstika ob 150-letnici njegovega rojstva.

V petek je bil na Ljubnem koncert narodnih pesmi in v

Lučah igra v izvedbi PD Gornji grad Zdravnik po sili.

V soboto so pripravili zaključek tedna v Mozirju z nastopom folklorne skupine France Marolt iz Ljubljane in podelili priznanja 10 zaslužnim kulturnim delavcem v dolini.

Zadnja prireditev v vrsti je bila v nedeljo, 15. februarja na Rečici, ko so Gornjegraji igrali veseloigro Zdravnik po sili.

Pohvaliti je vsem ljubiteljev kulturne dejavnosti vseh društev v dolini. Tako pa velja pohvaliti še šolska kulturna društva, ki so se s svojimi prireditvami vključila v 6. kulturni teden občine Mozirje.

Najmlajši pevski zbor, ki je sodeloval v kulturnem tednu. Na sliki pevci Pikapolonice iz Nazarj med nastopom v Elcroju

Uspela razstava Mozirje skozi čas

Med najpomembnejše prireditve v okviru letošnjega kulturnega tedna v naši občini nedvomno sodi razstava „Mozirje skozi čas“, ki je bila z razumevanjem izvršnega odbora kulturne skupnosti Mozirje in z izredno poštvalnostjo posameznih kulturnih delavcev amaterjev pripravljena in odprta ves teden v prostorih Kulturnega doma v Mozirju. Tako število obiskovalcev kot njihovo izredno zanimanje so v celoti potrdile utemeljenost misli in besed, ki jih je tov. Aleksander Videčnik, predsednik Prosvetnega društva Mozirje in glavni organizator te razstave izrekel vsem zbranim ob njeni otvoritvi:

„Da ne bi pozabili ponosnega izročila naše preteklosti, je dolžnost ohranjanja naše kulturne in zgodovinske dediščine nenapisan zakon, saj mora rod rodu predstaviti sebe in svoje svetle vzglede. Le tako bomo ostali Slovenci in Jugoslovani! Sledili smo zahtevi časa in pričeli zbirati to, kar je še ostalo po letih neusmiljenega ropanja listin, predmetov in drugega narodnega blaga. Res smo nekoliko pozni, vendar ne prepozni! Še je mogoče kaj storiti za to, da dokazemo obiskovalcem naše doline svojo zgodovinsko in kulturno dediščino. Pa naj bo to odkrivanje dejanj proti ponemčenju doline v času Avstroogrske, ali naj gre za pričevanja o upiranju naših ljudi proti nasilju stare Jugoslavije, ali pa za ogromna izročila osvobodilnega boja. Mnogo

tega se je v dolinah Savinje in Drete dogajalo. Le pozaba je tista, ki včasih zmanjšuje delež enega rodu napram drugemu. Kar torej ohranimo, je naša slika, je naša resnica!“

Cepprav je bil zaradi omejenih prostorskih možnosti razstavljen le manjši del zbirke, ki jo že hrani arhiv kulturne skupnosti, so bili številni obiskovalci prijetno presenečeni. Z izrednim zanimanjem so starejši in mladina ogledovali sto, dvesto in več let stare dokumente, rokopise domačih piscev, Žige Laykafa, Franca Hribernika, Jožeta Lekšeta, Franca Vajda in Lovra Golčnika, tu so lahko videli priznanja in diplome zaslužnega sadjarja nadučitelja Frana Praprotnika, enako dela kiparja Ivana Cesarja, desetletja stare fotografije in zapiske o dejavnosti sokolskega društva, igralških, pevskih, gasilskih in drugih društev v Mozirju. Tu so bile razne kronike, primerki raznovrstne literature iz tega in prejšnjega stoletja, stari militeniki itd. . .

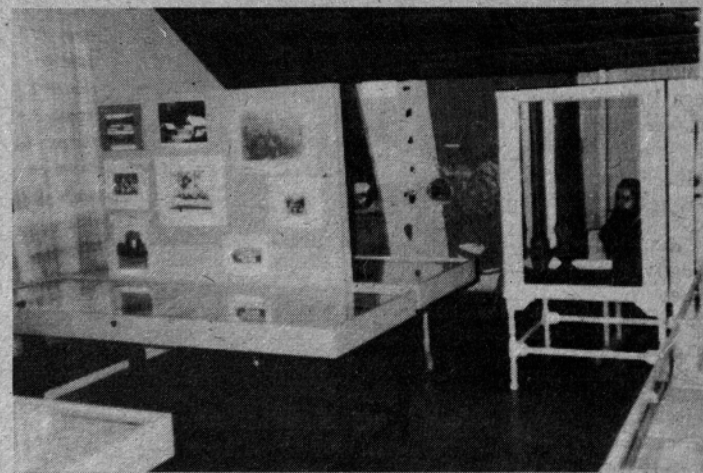
V drugem delu razstave, namenjenem NOB, je bilo razstavljeno dokazno gradivo o nasilnem potuj-

čevanju naših ljudi med vojno, ohranjeni okupatorjevi plakati o streljanju talcev, ki jih je za ceno svojega življenja med vojno zbiral na Rečici Franc CASL, so z vso grozljivostjo pričali o storjenih zločinih Nemcev nad našim ljudstvom. Tu je bilo pretresljivo poslovlino pismo Antona Miklavca ter pismo njegovih sinov Vlada in Bojana iz mariborske ječe. Tu so bili dokazi o trpljenju v koncentracijskih taboriščih, fotografije in partizansko tiskano gradivo, ki priča o vsej veličini narodno-osvobodilne borbe. Razstavljeno orožje ter fotografije o usposabljanju pripadnikov enote TO je smiselno zaključevalo razstavljeno gradivo.

Ob otvoritvi razstave se je tov. Aleksander Videčnik zahvalil vsem, ki so pomagali pri zbiranju gradiva ter pri postavitvi razstave, posebno še tov. Vlado Miklavcu. Tu pa smo dolžni zapisati nedolžno mnenje obiskovalcev, da gre posebno priznanje in zahvala prav osebo tov. Aleksandru Videčniku, ki z izredno vztrajnostjo in z vso strokovno širino ter natančnostjo

opravlja tudi na tem področju svoje nadvse pomembno pionirsko delo. Ze med samo razstavo se je pokazala velika pripravljenost ljudi za sodelovanje, izražene so bile mnoge želje, da bi Mozirje čimprej dobilo svoj stalni razstaveni prostor. Za uresničitev tako pomembne naloge pa bo potrebna vsestranska pomoč in razumevanje vseh, ki lahko k temu kakorkoli pripomorejo. Ohranjanje naše kulturne dediščine mora zato čimprej postati naša skupna dolžnost in naloga. Nujno in edino prav bi bilo, da bi tudi razni ljubitelji starin ter lastniki tovrstnih privatnih zbirk čimprej spoznali, da sodijo vse te edine le tja, kjer bodo s svojim poreklom in vsebino pričale sedanjim in bodočim rodovom o borbi, trpljenju in prizadevanjih njihovih prednikov za nacionalni obstoj ter socialni in kulturni preporod našega naroda.

LUDVIK ES

Z razstave Mozirje skozi čas

Osmi februar – kulturni praznik

Omsega februarja 1849 je umrl največji slovenski pesnik France Prešeren. Dan njegove smrti smo si Slovenci izbrali za svoj kulturni praznik. Že lansko leto smo na šoli ustanovili ŠKUD, ki združuje vse kulturne krožke na šoli. Do letošnjega leta smo imeli skupno proslavo, tokrat pa smo se odločili, da pripravimo kulturni maraton.

Ko so razredne skupnosti izvedele za to, so takoj začele z delom. Ker je pa vsak hotel svoj program, smo ustanovili posebno komisijo, ki je pregledala gradivo. Vsak je moral proučiti svojo nalogo in pred praznikom smo se zbrali na generalki. A tudi tu se je nekaj zataknilo, kajti nekateri učenci še niso znali pesmi. Potrpti smo odšli

domov z mislijo, kako bomo proslavo izpeljali. Drugi dan smo zvedeli za razpored proslav. Mi smo bili na vrsti zadnji. To nam je odleglo. Ko so drugi končali, smo okrasili razred in še enkrat ponovili. Pred nastopom smo bili nekoliko zaskrbljeni. Prišli so obiskovalci. Prva deklamacija je dobro uspela in tako vse po vrsti. Veseli smo se vrnili v razrede, kjer se je nadaljeval pouk.

Takih kulturnih prireditev si želimo še več, saj v njih nastopajo lahko vsi učenci, ki si ob takih prilikah urijo dar govora in se sčasoma odvadijo nepotrebne zaskrbljenosti pred nastopom.

ARNIČ VANČ
Osnovna šola Ljubno

Prešeren enkrat drugače

V okviru VI. kulturnega tedna so vsa kulturna društva v naši dolini pripravila številne prireditve. Tudi v Mozirju smo imeli zanimivo Prešernovo proslavo, ki je bila za mnoge prava osvežitev.

Kot vedno je tudi tokrat navdušil mešani pevski zbor iz Mozirja pod vodstvom Antona Acmara, ki zna priklicati med nas prelepo slovensko pesem. Zato je bil zbor, kot tudi posamezniki, deležen prisrčnega odobravanja.

Ing. Jože Kumer nam je govoril o Prešernu – našem največjem pesniku, mislecu in nosilcu vseh naprednih idej, ki je za nas Slovence zgodovinski mejnik, saj je našo govorico, vso nerodno in neomikano, dvignil v zlahten slovenski jezik, s katerim je mogel izražati tudi svoja najgloblja čustva in je tako postal zmožen kulturne tekme z vsemi narodi Evrope.

Izredno lepo so podale tri Prešernove pesmi učenke osnovne šole v Mozirju, ki jih vodi Vika Lenovšek in nam tako znova obudile spomin na enkratne stvaritve Prešerna. Nač vse spodbudno pa je, da že mnogi naši mladi ljudje vedo, da človek ne živi samo od

kruha, nego, da življenje bogate vrednote, ki nam jih ponuja naša kulturna preteklost in sedanjost. Tako prav oni nenehno stikajo po zakladih stare kulturne dediščine, se od nje uče in nam vedno znova odkrivajo tisto, česar nismo vedeli ali pa smo že davno pozabili.

Tako je recitatorska skupina pri prosvetnem društvu v Mozirju ubrala novo pot. Prešerna nam je namreč predstavila po onem, po čemer tega slovenskega velikana najmanj poznamo – kot prevajalca. Tako je Prešeren med drugim prevedel tudi balado nemškega pesnika Buergerja – Lenora – in s tem dokazal, da je sposoben prevesti tudi tujo pesnitev in obenem, da je slovenski jezik prav po njegovi zaslugi tako bogat, da zmore umetnik z njim izraziti prav vse. Zato je bila kulturna škoda za Slovence pesnikova prezgodnja smrt. Delo je tudi zanimiv poskus izvajalcev kako opraviti imenitno podajanje z malo in domiselnimi prijemi.

Proslavo je prijetno povezovala Jadranka Prodnik, režirala pa je zelo uspešno Milena Blagojevič.

M.

Plošča v spomin Tratniku

V Potoku stoji prikupna hiša, pravijo ji pri Vnukovih. Tu se je zbrala množica ljudi, ki so želeli počastiti trenutek odkritja spominske plošče velikemu slovenskemu slikarju Franu Tratniku. Njegova rojstna hiša je tako dobila obeležje, ki priča o hvalečnosti sedanjega rodu velikemu ustvarjalcu.

Slovesnosti so prisostvovali še živčni bližji sorodniki slikarja. Kulturni program so pripravili pevci iz Bočne, tako ženski, kot moški zbor. Govoril je predsednik sveta krajevne skupnosti Nazarje ing. Jože Urank. V svojih besedah je predstavil veličino Frana Tratnika in poudaril, da se ob stoletnici

njegovega rojstva na ta način klanjamo spomenu. Recitatorji prosvetnega društva Nazarje so z lepo besedo pripomogli k slovesnem vzdušju. Ploščo pa je odkril najstarejši krajan in nečak Tratnika Franc Flere. Ob tem je obudil spomine na svojega strica in v šegavi besedi povedal nekaj doživljajev, značilnih za duhovitega Tratnika.

Vreme ni bilo naklonjeno, snežilo je kot za stavo, zato je tembolj poudarjeno spoštovanje do velikega rojaka Zadrečke doline, saj je množica vztrajala in tudi nastopajoči so požrtvalno izvajali vsak svoj del sporeda.

Ob otvoritvi razstave Mozirje skozi čas so recitatorji mozirskega prosvetnega društva predstavili 3 pesmi Žige Laykafa

Podeljena odličja

Na sklepni prireditvi kulturnega tedna v Mozirju so podelili dolgoletnim kulturnim delavcem posebne plakete z listino. Hkrati pa so izročili državna odlikovanja dvema posebno prizadevnima kulturnima delavcema.

Red dela s srebrnim vencem je prejel Peter Širko za svoje dolgoletno delo na kulturnem področju in posebej še v prosvetnem društvu Mozirje, kjer skrbi že preko 13 let za kinodejavnost. Močno si prizadeva za obnovo doma. Dela pa tudi v Kulturni skupnosti in je pobudnik kulturne dejavnosti v kolektivu, kjer je zaposlen.

Drugi odlikovanec pa je Ruđi Kuhar, vodja skupnih služb SIS, ki je že v rani mladosti deloval kot aktivist OF. Je neumoren družbenopolitični delavec in znan kulturnik. Tudi Ruđi Kuhar je prejel Red dela s srebrnim vencem.

Odličja ZKO in Kulturne skupnosti so prejeli:

Pavel Golčnik iz Šmihela, Marija Gostecnik iz Rade-gunde, Vinko Krebs iz Luč, Slavko in Rozika Lekše iz Mozirja, Es Viktor iz Nazarj, Ivan Gros z Rečice, Helena Kojc iz Mozirja, Anton Mlačnik iz Luč, Majda Urank z Ljubnega in Vika Venišnik iz Gornjega grada.

Vsem odlikovancem naše čestitke!

Obetaven delovni načrt

Zveza telesnokulturnih organizacij v občini si prizadeva za široko vključevanje občanov v telesnokulturno dejavnost. Na zadnji seji skupščine so sprejeli med drugim tudi načrt, oziroma koledar prireditev za leto 1981. Da mislijo resno, dokazuje kar 43 načrtovanih prireditev v prvih treh mesecih letos. Nameravajo prirediti športna srečanja, pohode, strelske prireditve in kolesarjenje. Vse z namenom širšega vključevanja občanov v športne dejavnosti.

Med slovesnostjo pred Trtnikovo rojstno hišo v Potoku Po uvodnih besedah ing. Uranka je spregovoril nečak Tratnika Franc Flere, ki je tudi odkril spominsko ploščo

Beseda Franca Levstika v Elkroju

V naši občini je žal en sam kolektiv, ki posveča kulturni dejavnosti v lastnem krogu pozornost. Elkroj se že nekaj let sem vključuje s svojo kulturniško skupino v razne prireditve. Pa tudi sicer skrbijo za kulturne dogodke v samem kolektivu. Prirejajo razstave, proslave koncerte in imajo tovarniško knjižnico.

Letos so se vključili v kulturni teden s svojim programom. Pripravili so predstavitev

Levstikove proze. Povabili so zabavno glasbeno skupino iz Luč, peli pa so najmlajši iz vrtca Nazarje. Mladinci iz vrst delavcev Elkroja so se tudi tokrat odlično odrezali. Dobro so izbrali čtivo in ga tudi dobro prebrali. Poslušalci so z navdušenjem zaploskali, kar pomeni priznanje organizatorjem in izvajalcem. Seveda so vzbudili posebno pozornost pevci zbora „Pikapolonica“, ki so zapeli 4 pesmi.

Začetek v Nazarjah

Po vsej dolini so se ves teden vrstile igre, recitali in druge kulturne dejavnosti, otvoritev tega kulturnega delovanja pa je bila v soboto, 7. 2. 1981 v Nazarjah. Tukaj so člani PD Jelka Nazarje pripravili zelo posrečen „Prešernov večer.“

Recitali in peli so nekatere njegove najbolj poznane pesmi, vmes pa spuščali Prešernove ostre puščice, vse skupaj pa so popestrili še z lepo slovensko pesmijo.

Mislili, da je bila vsa prireditev odlično zasnovana in prav tako tudi izvedena. Pohvaliti je treba mladince, ki so edini v Nazarjah res aktivni in ki skrbijo za kulturno prebujitev Nazarj, saj je to vsekakor potrebno, posebno pa še v današnjem času. Našemu delovnemu človeku moramo nuditi

kar največ duhovne sprostitve, ravno to pa najdemo v tako dobro zrežirani in izvedeni predstavi kot je bila v Nazarjah.

Pogrešamo v Nazarjah sodelovanje starejših krajanov. Mislili, da bi tudi ti lahko prispevali svoj delež k nazarski kulturi, še posebno sedaj, ko so dani vsi pogoji, da se začne ta pospešeno razvijati. Tudi mladi menijo, da bi potrebovali starejšega, ki bi jim bil v pomoč in bi aktiviral tudi koga od „starejših mladincev“. Skratka mladinci v Nazarjah so dokazali, da se da ob prazniku kakršen je Prešernov dan pripraviti tudi nekoliko drugačno prireditev, kakršnih smo vajeni ob takšnih prilikah, hkrati pa so dokazali, da Prešernove pesmi le niso tako težke, kot mnogi mislijo.

L.V.

KOMISIJA ZA KADROVSKA IN ORGANIZACIJSKA VPRAŠANJA PRI OSZS MOZIRJE

POZIVA

vse zainteresirane Osnovne organizacije sindikata in Konference osnovnih organizacij sindikata k vlaganju predlogov za podelitev

SREBRNEGA ZNAKA SINDIKATOV SLOVENIJE

Srebrni znak sindikatov Slovenije se podeljuje članom sindikata za večletno prizadevno delovanje v OOSZ in organih sindikata pri uresničevanju delavskih interesov. OOSZ pa za večletno učinkovito delovanje pri uresničevanju sindikalnih nalog.

Predlog za podelitev srebrnega znaka posameznim članom sindikata lahko vloži vsaka OOSZ na podlagi sklepa, ki je bil sprejet na seji IO, predlog za podelitev srebrnega znaka OOSZ pa lahko vloži Konferenca OOSZ in Predsedstvo OSZS.

Srebrni znak se podeljuje vsako leto ob praznovanju 1. maja. Predloge pošljite na OSZS Mozirje najpozneje do 25. 3. 1981.

Beseda lepote

Prosvetno društvo Mozirje si je začrtalo razne poti kulturnega dela. Ker je naloga prosvetljanja ljudi tudi pomembna, so sklenili prirediti večere prijateljev knjig. Tu naj se srečajo ljubitelji zlahtne besede.

Prizadevna skupina mladih posredovalcev lirike in proze je pod vodstvom Fanike Urbančeve presenetila že s prvim poskusom. Zbralo se je kar dosti ljubiteljev te kulturne zvrsti. Med poslušanjem predstavitve Janeza Menarta in njegovih del je bilo vzdušje največje zbranosti. Prireditelji so si zamislili po samem predvajanju pesmi razgovor s poslušalci. To je že kar v prvo dobro uspelo. Številne pohvale so potrdile pravilnost oblike novega dela skupine recitator-

jev. Dobri predlogi, ki jih je bilo slišati iz vrst nastopajočih in še bolj seveda iz sredine poslušalcev so vzpodbudili. Tako je pričakovati, da se bo krog tistih, ki bodo prihajali na večere prijateljev knjig večal. Sicer pa so si mladi zamislili njihove nastope bolj v določenem krogu, ki zagotavlja dobro povezanost izvajalcev in poslušalcev.

V Mozirju smemo torej pričakovati poglobljeno delo te obetajoče skupine, saj je pripravljenost za vsestransko podporo njihovih naporov na dlani. Veliko kulturno poslanstvo pa je v tem, da se seznanja širši krog ljudi z besedo v pesmi ali v prozi. Pozneje nameravajo nastopati tudi v kolektivih in tako prenašati naše literarne lepote tudi v delavske vrste.

Kulturni maraton na OŠ Ljubno

V mesecu septembru smo na OŠ Ljubno ustanovili šolsko kulturno društvo, ki združuje sekcije: pevske zборе, dramsko sekcijo, folkloro, knjižnico z bralno značko in šolsko glasilo MLADI FLOSAR.

Vsaka sekcija je sprejela svoj program dela, ki je hkrati program šolskega kulturnega društva. Ob letošnjem kulturnem tednu občine Mozirje je naše kulturno društvo organiziralo KULTURNI MARATON – obliko zaporedja proslav, kjer smo dali možnost nastopati vsem učencem. Ažkazali so se lahko na glasbenem področju (kot pevci, instrumentalisti), na dramskem (kot recitatorji, igralci, režiserji), in ne nazadnje na likovnem področju (oblikovalci lepakov, vabil, scenskih slik).

Uspeh je bil izreden. Proslave so se vrstile, bilo jih je 15. Sodelovali so vsi učenci šole – nekateri tudi prvič. Preden je izzvenela zadnja proslava, smo že snovali in nizali ideje za naslednji maraton.

Namen kulturnega maratona je bil, da nastopa čim več otrok, da ima vsak priložnost pokazati svoj talent in sposobnost. Smoter je bil dosežen.

Ob koncu naj dodam samo še tole: V nekem sproščnem pogovoru z mladinci je eden od njih pristopil in mi dejal:

„Nikoli ne bom pozabil, da ste me nekoč izbrali za nek nastop. To je bil moj edini nastop v osnovni šoli!“

Nikoli več ne bi rada srečala takega mladince!

LENKA KRALJ

Moliere na Ljubnem

V kulturnem tednu občine Mozirje smo bili Ljubenci zelo veseli gostovanja gornjegrajske dramske skupine z Molierovim Zdravnikom po sili. Nisem kakšen poseben kritik, zato bom povedala le skromno, amatersko mnenje o tem gostovanju.

Pri skromnih možnostih, ki jim jih je nudil naš prosvetni dom (težave s kurjavo, osvetljevanje, majhen oder) so nam prinesli šaljivega in razgibanega Molierja s tako toplino in igrivostjo, da smo se do solz nasmejali. Krivico bi delala igralcem, če bi izvzela posameznike, vendar naj mi ne zamerijo, če bo vseeno omenila „zdravnika“, ki nam je vsem prirasel k srcu.

Vsi gledalci smo bili zelo zadovoljni in vsem se je zdela igriva prekratka. To pa tudi nekaj pove!

Čestitamo gornjegrajskim igralcem z njihovim režiserjem tov. dr. Urlepom na čelu in jim kličemo še nasvidenje.

V imenu Ljubencev
LENKA KRALJ

Zlahtne besede...
Čim manjši je narod,
tem manj pozna svoje ljudi.
Ni še umetnik,
kdor ima produktiven dar.

Kdor ne zna sam poti,
mora hoditi za drugimi – in vedno je zadaj...

Fran Tratnik je pisal tudi aforizme

Prešernov večer v Mozirju

Levstikova beseda v Elkroju

Modra vrtnica

Zakaj bi vedno otroci igrali otrokom ob novem letu, smo si rekli člani PD na Ljubnem in se odločili za pripravo igrice Kristine Brenkove MODRO VRTNICO. Razmišljali smo takole: igrice je toplo doživeti mladega gledalca, toplo mu jo tudi podajmo, hkrati naj o njej razmišlja in se s starši, tovarišico ali vzgojiteljico o njej pogovarja, zato naj ne bo vse „na krožniku prineseno“ kot rečemo v frazi. Ponudimo mu snov za razmišljanje. Tako smo izbrali to našo MODRO VRTNICO, ki je bila malce namenjena tudi mamici in očetu, ki so spremljali svoje malčke. Ali smo uspeli ali ne, naj povedo otroci in javno mnenje! Moj namen ni poizvedovanje ali pojasnjevanje. Rada bi povedala ljudem naše občine o igralcih, ki so to delo izvajali.

Tako radi omenimo sledeč stavek: „Danes noče nihče več delati zastonj!“. Namenila sem se povedati občanom, da niso vsi ljudje taki in da se še najdejo posamezni idealisti, ki jih ni treba prositi in ki si povrh vzamejo lastni dopust, ki bi ga lahko izkoristili z družino in ki hkrati zaskrbljeno razmišljajo, da bo mogoče problem s šefom, ko bo prosil za dopust, da bo lahko izvajal družbeno humano, kulturno akcijo. No, resnici na ljubo, tudi šefi so bili razumevajoči, naši igralci so vsi dobili dopuste (nekateri plačane, drugi neplačane). Tako smo s pomočjo naše garderobke, šepetalk in sploh skrbnice Anike Naraločnikove dobili tudi prevozno sredstvo s šoferjem Jožetom Sušnikom, ki je potrpežljivo gonil rdečega konjička od Solčave do Mozirja in od Nove Štife do Nazarj. Z mešanimi občutki smo se podali na pot do Nazarj. Pihali smo v zalezenele šipe, tolažili Robija, ki mu je bilo slabo in se bolj kislo smejala, ko smo skupaj s starši čakali ob trideset na osem pred nazarskim domom.

No ob osmih in pet minut pa smo klub temu zaigrali prvim svetlim očkam v lepi nazarski dvorani. Dedku Mrazu je bilo kar hudo, ker ni obdaril tudi učencev do 4. ravnice, saj so njegova darila ostala v nazarski osnovni šoli. Dedek Mraz upa, da so jim jih razdelile tovarišice! S strašno naglico smo zložili opremo in se odpeljali na Rečico. Nič nismo govorili, samol digetali in poslušali želodce! Prijetno presenečenje! Topla malica! Topla garderoba in topla dvorana, pa tudi tople sprejem. Kaj bi govorili še več. Ne samo malčki, tudi starši krajanji so prišli. Praznik je bil pa so imeli čas. Pa hvala PD – Rečica!

Lakota nas je gnala v gostilno. Malo smo potolažili želodce, nato pa v našo „prestonico“. Malo nejevoljni smo bili zaradi kulisa na oderu Partizana. Pozorne mozirske tovarišice so pomagale rešiti problem in igralo se je. Rekli so, da je igrice realna, saj je princeska (Cvetka Marovt) lovila po oderu resnični sončni žarek. Vendar se ji je pri drugi predstavi žarek že skrnil, za tretjo pa je moral Janez Golob (kralj) pohiteti v trgovino po žarnice, da smo se na oderu tudi videli. Prvi naporni dan je bil za nami. V trdi temi smo prispeli domov, kjer so nas skoraj vse čakale tudi „lačne“ družine.

Zdelo se mi je, da sem šele zatislila oči, ko je neusmiljena bujilka že klicala. Norček (Lenka Kralj) in dedek (Jože Kralj) nista nič govorila, brez besed sta navlekla obleke, pobrala včerajšnje rekvizite, pomahala otrokom in na pot.

Nova Štifa. V dvorani so otroci s tovarišicami krasili jelko in tiho

pričakovali. Govoriti niso mogli, ker bi jim zobje šklepetali. Do nosov so sedeli zaviti v šale in kape, vrtnarica (Anika Kladnik) pa je gojila vrtnice na oderu, princeska je bosa tekala in kralj si je brisal pot z obraza. Česa vsega ne premore človeška domišljija. Dedek Mraz je tudi otrokom v Novi Štifi prižgal malo iskric v očeh in tudi nam je postalo toplo pri srcu.

Hitro smo se odpeljali v Gornji grad. Na lepo urejenem oderu in pred pozornim mladim občinstvom je bilo zelo prijetno igrati. In hura za veliko disciplino, ko je dedek Mraz delil darila!

Po okusnem kosilu v gornjegrajski šoli smo se odpeljali v Bočno in po poti kombinirali kako bomo igrali v majhni igralnici v tamkajšnjem vrtcu. Toliko pričakovanja pa še ne!

Vsa okna so zacvetela od obrazov, ko so se njihove oči prilepile na vrata našega kombija. Vendar se je dedek Mraz pripejal pozneje. Zelo, zelo nam je bilo žal! Vstopili smo v vrtec. Prelepa dekoracija! Prijetno vzdušje. V hipu smo se spremenili v igralce, nasadili vrtnice, postavili grad, stolp za zvezdogleda (Jože Vodusek – Vegrad TOZD Ostrešje), pričakali dedka Mraza in zaigrali.

Prisrčno smo bili sprejeti in preden smo spregovorili zadnji stavek, smo pomislili: „Sem bi pa še prišli!“

Šmartno ob Dreti nas je pričakalo v dežju, vendar s toplo garderobo. Tudi publika je bila izredna, otroci disciplinirani. Tudi od tu so ostali lepi spomini. Konec drugega dne!

Tretji dan na poti. Solčavo smo zagledali skozi gosto meglo snežink. Pridršli smo pred šolo, kjer je že bila zbrana majhna gručica otrok in staršev. Prijazno smo bili sprejeti in težko smo se poslovili od tople šolske kuhinje.

V Lučah smo zaigrali v telovadnici, zato so imeli gledalci veliko možnosti: igrice so lahko gledali stoje, seveda, nekateri so se podali na blazine, drugi so se obesili na lestvine in bradlje... Vzdušje je bilo prijetno in sproščeno in zdi se mi, da smo tudi igrali najbolj sproščeno. Zahvalili smo se za gostoljubnost prijetnim Lučanom in odhite! domov. Pa ne zato, da bi turnejo zaključili. Zaigrati moramo še svojim domačim otrokom. V prenapolnjeni dvorani na Ljubnem smo dali vse od sebe in igrali, igrali... Se razdelitev daril in dedek Mraz je vsem zaželel srečo v novem letu.

Igralci smo obstali na oderu ob prazni dvorani in rekli, da je bilo zelo naporno, vendar nepozabno. Vsem otrokom so se ob našem izvajanju svetile oči. Zaradi teh svetlih oči, smo rekli, se je splačalo.

Vsi igralci so podarili otrokom naše občine tri svoje dni dopusta in nešteto prostih ur, ko so se igrice učili.

Zato se v imenu otrok in PD Ljubno zahvaljujem: vrtnarici – ANIKI Kladnikovi (VVZ Ljubno), kralju – JANEZU Golobu (Gorenje Keramika), zvezdogledu – JOŽETU Vodušku (Vegrad – TOZD Ostrešje – Ljubno), princeski – CVETKI Marovtovi (dijakinja Centra za blagovni promet), fantu s piščalko – ANDREJU Emencu (ŠO Mozirje), princema – STANKOTU Zagožnu (kmet), FRANCJU Janežu (Vegrad Ostrešje), Robiju in Saški – učenca OŠ Ljubno), dedku Mrazu – JOŽETU Kralju (GG – Nazarje), naši skrbnici ANIKI Naraločnikovi (Mercator Ljubno) in šofetju JOŽETU Sušniku (kmet). Hvala!

LENKA KRALJ

Ustanovljen pododbor Tomšičeve

Na Ljubnem so se ob zaključku pohoda po poteh IV. divizije zbrali tudi nekdanji borci NOV 2. SNOUB Toneta Tomšiča. Sklenili so ustanoviti pododbor te brigade za našo dolino. Izvolili so vodstvo v sestavi 5 članov, predsednik je Anton Zagožen iz Gornjega grada, njegov namestnik pa Anton Venek z Rečice.

Pohod po poteh borcev XIV. divizije

V dneh 13., 14. in 15. februarja 1981 se je odvijala zadnja etapa republiškega pohoda „Po poteh borcev XIV. divizije“, katere nosilec in izvajalec je bila, kot že tudi dve leti zapored, Občinska konferenca ZSMS Mozirje.

Celoten pohod je razdeljen v štiri etape, katerih nosilci so vse Občinske konference ZSMS v celjski regiji. Poteka po skoraj natanko isti poti, po kateri so hodili borci XIV. divizije, in to vse od Sedlarjevega, kjer je divizija ponovno prestopila hrvaško – slovensko mejo, pa do Ljubnega ob Savinji. Pohoda se je letos po celi trasi udeleževalo 150 – 200 pohodnikov, kot že vsa leta dosedaj pa je bilo največ zanimanja med mladimi iz drugih slovenskih občin ravno za zadnjo etapo.

Dovolite najprej nekaj osnovnih podatkov. IV. etapa pohoda „Po poteh borcev XIV. divizije“ poteka po trasi Zavodnje – Bele vode – Smrekovec – Ljubno. Predaja prapora pohoda je bila dne 13. 2. 1981 ob 11. uri v Zavodnjah, kjer se je do te ure zbralo namesto 120 planiranih kar 153 pohodnikov iz štirinajstih slovenskih občin. Naj bomo še malo skopi in naštejemo te občine: Murska Sobota, Lenart v Slovenskih goricah, Zagorje ob Savi, Hrastnik, Trbovlje, Grosuplje, ljubljanske občine Vič – Rudnik, Center, Moste – Polje in Šiška, Jesenice, Kamnik, Laško in Maribor. Poleg tega je bilo prisotnih tudi deset vojakov iz kasarne v Postojni. Komendant pohodne enote je bil Janez Herman, politkomisar pa Tomaž Križnik.

Od Zavodnje do Zlebnikove kmetije, kjer je padel znani partizanski pesnik in vodja kulturniške skupine XIV. divizije Karel Destovnik – Kajuh, so pot prehodili skupaj pohodniki tretje in četrte etape, tako da se je spominu na velikega pesnika in ostale padle borce poklonilo preko 300 mladih, ki so stopali po poteh obujanja revolucionarnih tradicij. Po položitvi venca pri spomeniku so pohodniki četrte etape krenili preko kmetije Razpodovnik do Belih vod, kjer so jih učenci tamkajšnje osnovne šole pričakali s priručnim kulturnim programom. Po dobrem partizanskem golažu pa se je pričel že znani živžav, kadar so skupaj mladi iz različnih krajev in kažejo željo po medsebojnem spoznavanju – nato pa seveda še zasluženi počitek.

No, do globljih prijateljstev je prišlo šele naslednji dan, ko se je pohodna enota odpravila proti koči na Smrekovcu. Tu je prišla na plan, lahko rečem, prava partizanska solidarnost.

Temperatura krepko pod ničlo, mrzel veter, povrh vsega pa je bilo treba gaziti navkreber po snegu, ki je marsikje segal tudi čez koleno. Pa ko le ne bi bil tako mokast, tako da tisti, ki so bili na repu kolone, niso imeli nič kaj dosti lažjo pot kot pohodniki na čelu, saj se je sneg kar presipal po gazi. Ob premagovanju teh naporov so mladi lahko vsaj približno občutili, kakšne nadčloveške napore so v snežnih metežih izčrpali, lačni in prezeblji premagovali borci legendarne XIV. divizije. K sreči na vsej poti ni bilo nikakršnih posebnosti, o svojem položaju in stanju na pohodu pa so pohodniki preko radio postaje večkrat poročali v dolino.

Koča na Smrekovcu. Pričakali so jih predstavniki OK ZRVS Mozirje, pripadnik gorske reševalne službe in pa oskrbnik, ki je takoj začel razmišljati, če bo imel dovolj hrane za vsa lačna in utrujena usta. Pa vendar to ni bil noben problem /Nekako je pohodnikom le uspelo, da so se razmestili po koči – tudi do petnajst in še več jih je spalo v eni sobi. Sicer pa tudi partizani niso poznali udobja, ali ne? Po večerji se je po Smrekovcu začela razlegati pesem, ki je kar kmalu pregnala utrujenost. Ob vsem tem naj povemo še to, da je bila disciplina na pohodu zelo primerna, tako da se štabu pohodne enote ni bilo potrebno niti enkrat sestati zaradi kakšnega izgreda.

V nedeljo, zadnji dan, se je pohodna enota spustila v dolino. Ustavili so se za počitek pri kmetiji Atelšek, položili venec pri spomeniku padlim borcem v Rastkah, kjer so jih pozdravili tudi borci iz Ljubnega. Malo nižje so pohodniki že z veseljem opazili vojaško kuhinjo, v kateri se je kuhal vojaški pasulj, ki tako prija. Med počitkom ob kosilu so izvedli še strelsko tekmovanje z zračno puško, vsak pohodnik pa je prejel tudi bilten IV. etape pohoda.

Zadnjih šest kilometrov proti Ljubnemu ni predstavljalo za enoto nikakršnega problema. Čeprav utrujeni, veliko ožuljeni, so bili veseli, ker so končno lahko naredili nekaj poti po ravnem, pa še cesta je bila kopna.

Na Ljubnem je bila zaključna proslava pohoda, katere se je poleg ostalih udeležilo veliko borcev XIV. divizije in drugih partizanskih enot. Med drugimi so bili prisotni borci XIV. divizije general Viktor Cvelbar – Stane, ki je sprejel raport komandanta pohodne enote, general Vlado Mišica – Miha in Ivan Kopač – Pavček, ki je bil tudi slavnostni govornik. Pris-

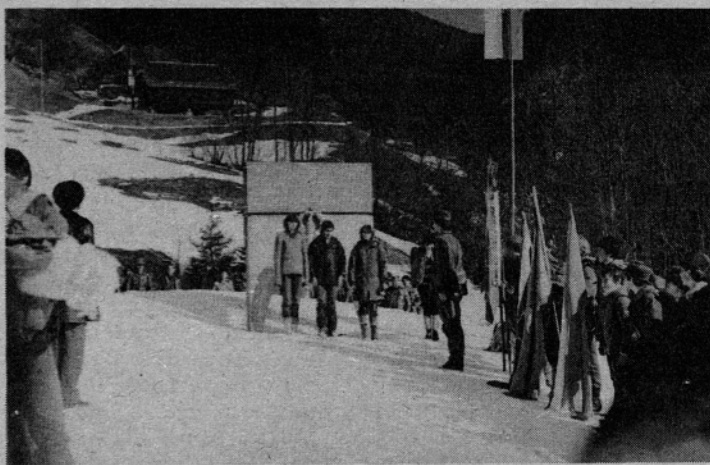
Na Smrekovcu

ten je bil tudi Franci Sterle, avtor prve knjige o Tomšičevi brigadi in knjige „Poslednji finale na Koroškem“. Tu sta bila tudi predsednik Republiške konference ZSMS Boris Bavdek in izvršni sekretar CK ZKS Ljubo Jasnič.

Po enourni proslavi so se pohodniki zbrali na družabnem

večeru, kjer jim je igral vojaški ansambel. Rajanje bi trajalo najbrž dolgo v noč, toda kaj ko je pohodnike naslednji dan čakala služba, šola. Ob slovesu je bilo nekaj solza, veliko poljubčkov, največ pa želja po ponovnem snidenju na pohodu „Po poteh borcev XIV. divizije“.

TOMAŽ KRIŽNIK

Pred partizanskim spomenikom nad Rastkami

Biserna obletnica

Viclovnikova domačija nad Rvotom pri Šmartnem ob Dreti je doživela spoštovanja vreden jubilej – Marija in Jože Nadvežnik sta praznovala šestdeset dolgih let skupnega življenja.

Ko se že biseri vpletajo v zakonsko življenje, se slavljenca večkrat in vedno bolj spominjata prejšnjih mladih let, ki pa niso bila vedno le srečna in vesela, nego so bila večkrat tudi polna skrbi in razočaranj. Vse pa sta znala urediti z medsebojnim razumevanjem in zaupanjem.

Jože in Marija Nadvežnik se poznata že iz šolskih dni. V zakonu se jima je rodilo šest otrok, živih je še pet. Življenje na Nadvežnikovi kmetiji je bilo trdo. Oče Jože opravljal dela doma in tudi spravljal les pri gozdni, da je bilo potem z denarjem nekoliko lažje. Mati Marija pa je kot dobra in mila slovenska mati skrbela za otroke in dom ter pomagala, da so lažje prenašali neveselosti, ki jih je življenje prinašalo. Za

starša sedaj skrbi hčerka, ki je ostala na domačiji.

Biserna leta skupnega življenja naj bodo slavljenca še polna prijetnih trenutkov in majhnih radosti, zdravje pa naj jima pomaga čakati še mnogo let v krogu njune družine. Prisrčne čestitke!

V Novi Štifti smučali

V nedeljo, 25. 1. 1981 smo priredili na smučišču na Glukovih njihov prvenstvo Nove Štife v veselalomu. Tekmovanja se je udeležilo 41 članov in članic Športnega društva. Izvedli smo dva teka. Med dekleti je bila najboljša Helena Krznar, pri veteranih Jani Tratnik, pri članih pa sta si prvo mesto delila Jelko Suhovršnik in Marko Krznar. Med mladinci je najbolje smučal Rafko Gluk.

V nedeljo, 1. 2. 1981 pa smo priredili tekmovanje v smuku. Tekmovanja se je udeležilo 46 tekmovalcev. Zmagal je Jelko Suhovršnik pred Markom Krznarjem in Francem Rpenškom.

O škodi v Ločki strugi

Prva ocena pogina rib v ločki strugi je bila dne 14. 1. 1981. Ocenjen je bil pogin na 750 kom od tega večjih rib od 20 – 25 cm cca 220 komadov, ostalo mladice (530 kom).

Zaradi delne zaledenitve ločke struge je komisija dne 6. 2. 1981 ko je bila odjuga opravila ponovno oceno pogina in ugotovila 318 komadov poginulih rib v teži cca 28 kg.

Različnost v oceni nastopa iz jasne razloga, da mladice do 12 cm skoraj ni bilo mogoče ugotovljati, oziroma opaziti, ker jih je delno odplavila voda, delno pa so jih pobrale divje rabe.

Komisija ocenjuje škodo na ribah v ločki strugi na vrednost 2.094,40 din

Popis prebivalstva v letu 1981

Priporočilo Organizacije združenih narodov, naj bi države izvajale popise prebivalstva vsakih 10 let in sicer v letih, ki se končujejo na 0 in 1, upošteva večina držav v svetu in vsakih deset let ponovno organizira in izvede popise prebivalstva.

Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj, ki bo v Jugoslaviji izveden aprila letošnjega leta (po stanju 31. marca ob polnoči), bo sedmi jugoslovanski in peti povojni popis prebivalstva (dosedanjí popisi so bili leta 1921, 1930, 1948, 1953, 1961, 1971) ter drugi popoln popis stanovanj (prvi je bil 1971). Avstro-Ogrska, v katero je bilo do prve svetovne vojne vključeno tudi slovensko ozemlje, je prvo štetje prebivalstva izvedla leta 1754 in sicer ob uvedbi davčne reforme in terezijanskega katastra. Hotela je ugotoviti število hiš in obenem število prebivalstva.

Leta 1770 je Avstro-Ogrska v zvezi z reformo svoje armade izvedla splošno štetje prebivalstva, ki je obenem služilo tudi kot nekaj nabor. Tako je postalo štetje prebivalstva za več kot 80 let predvsem vojaška zadeva. Z letom 1857 so se pričeli na našem ozemlju pravi popisi prebivalstva, kakršne poznamo še danes. Izvedba je bila poverjena političnim okrajem in občanom. Popisi so si nato sledili vsakih 10 let do 1910.

Februarja 1921 je bil izveden prvi jugoslovanski popis prebivalstva, naslednji je bil 1931 – v osnovi enak predhodnemu, vendar je bilo publiciranje podatkov obsežnejše.

Povojni popisi prebivalstva so skušali osvetliti takrat aktualne demografske situacije, povezane z bistvenimi vprašanji družbeno-ekonomskega razvoja Jugoslavije. Zato je tudi vsak popis prebivalstva razen klasičnih osnovnih demografskih značilnosti skušal ugotoviti tudi specifične značilnosti prebivalstvenih struktur določenega obdobja.

Vsak popis je zato pomenil korak dlje k zbiranju informacij za proučevanje prebivalstva kot aktivnega dejavnika v vseh ekonomskih procesih. S svojim obsegom, socialno-ekonomsko strukturo in nivojem izobraževanja, prebivalstvo naj neposredneje vpliva na intenzivnost in pogostoto družbene reprodukcije.

Popis leta 1981 je bil prvotno predviden kot popis prebivalstva, stanovanj in zasebnih kmetijskih gospodarstev. V teku razprav o zakonu o popisu je bil naslov spremenjen, tako da bo 1981 izveden popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj. Ta sprememba pomeni, da se zasebna kmečka gospodinjstva ne bi pisala kot posebna enota popisa, temveč bi gospodinjstva odgovarjala na nekatera vprašanja, preko katerih bi se v teku obdelave ugotovilo ali gospodinjstvo ima kmetijsko gospodarstvo. Tak pristop bo omogočil povezovanje podatkov o gospodarstvih, ki imajo kmečko gospodarstvo s podatki o ekonomskih in demografskih značilnostih njegovih članov.

Namen popisa prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v letu 1981 je zbrati podatke o številčnem stanju prebivalstva, o gospodinjstvih in stanovanjih, pri tem pa dobiti predvsem tiste podatke, ki niso zajeti v drugih statističnih raziskovanjih.

Popis kot najpomembnejše raziskovanje in najbogatejši vir raznovrstnih informacij za celotno državo, temelji na enotni zasnovi in družbeno opredeljeni vsebini podatkov, enotni metodologiji in standardih, kakor tudi usklajenih metodah in tehnologijski zbiranja, obdelave in prikazovanja podatkov. Osnovna prednost popisa, kot vira statističnih podatkov, je v tem, da zajema celotno prebivalstvo, vsa

gospodinjstva in stanovanja v državi, kar omogoča in zagotavlja, da se rezultati popisa lahko obdelajo po teritoriju in to ne samo za vsako družbeno-politično skupnost, ampak tudi za vsak kraj in krajevno skupnost.

S popisom prebivalstva je treba najprej ugotoviti število prebivalcev, pri tem pa statistično opredeliti in izraziti vse spremembe, ki so nastale po letu 1971 v spolni, starostni, šolski, kvalifikacijski, poklicni in socialno-ekonomski strukturi prebivalstva. Prav tako mora biti popis gradivo za proučevanje migracije prebivalstva v državi, ki so pomemben dejavnik sprememb v porazdelitvi in strukturah prebivalstva in najtesneje povezan z ekonomskim in splošnim razvojem v Jugoslaviji. Prvč bomo skušali ugotoviti, koliko tistih oseb, ki so po letu 1965 odšle na začasno delo v tujino, se je že vrnilo.

Popis bo dal vir podatkov o aktivnem in kmečkem prebivalstvu kakor tudi o osebah, ki jih aktivni prebivalci vzdržujejo. Popis bo omogočil podrobne podatke o vseh delavcih po kraju zaposlitve, to je po kraju, kjer so dejansko delali v času popisa. To bodo prvi popolni podatki o zaposlenih po letu 1976, ko je bilo izvedeno zadnje opazovanje zaposlenih. In končno mora dati popis osnovo za oceno števila prebivalstva v obdobjih med popisi in za dolgoročneje prognoze tega števila, pa tudi za različne demografske in druge analize in izračune.

Poleg že ustaljenih vprašanj o gospodinjstvih (število članov, vir dohodkov članov, velikost posestva) se bodo s popisom zbrali tudi podatki o izkoriščanju zemljišča, številu živine in kmetijskih strojih, v čemer bodo vsaj deloma zadovoljevalne potrebe po podatkih o kmetijstvu, saj je bil zadnji popis kmetijstva leta 1960.

Popis stanovanj bo nudil podatke o številu stanovanj (naseljena, nenaseljena, občasno nastanjena – vikendi, zasilna stanovanja), njihovi velikosti, starosti in opremljenosti ter v povezavi s podatki o gospodinjstvih in prebivalstvu tudi podatke o nastanjenosti stanovanj. Vse to nam bo dalo osnovo za oceno in analizo stanovanjskega sklada in stanovanjskega standarda v republiki, občinah in naseljih.

Popisi prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj so ena največjih in najzahtevnejših statističnih raziskav, kar seveda nujno zahteva široko družbeno akcijo. Tako je za uspešno organizacijo in izvedbo popisa potrebno sodelovanje vseh prebivalstva. Priprave za popis tečejo že nekaj časa. V ta namen je bila ustanovljena pri Skupščini občine Mozirje Občinska popisna komisija. Pripravljen je grafično-tehnična dokumentacija, v teku je tudi akcija za izbor popisovalcev in občinskih inštruktorjev.

Da bo sam popis od 1. – 10. 4. 1981 čim hitreje in nemoteno potekal, in da bo popisovalcem delo olajšano, je potrebno, da imajo vsi urejeno hišno numeracijo in da že pred popisom pripravijo nekatere podatke, ki jih bodo morali posredovati (o zemljiških površinah, o stanovanju, o živini ...).

Nujno pa je potrebno poudariti, da je tajnost podatkov, zbranih ob popisu, zagotovljena z zakonom. Le z individualnimi podatki, ki se zberejo ob popisu, se lahko tvorijo različni kazalniki z ustreznimi stopnjami zanesljivosti. Za ustrežno in pravovčasno usmerjanje družbeno-ekonomskih gibanj in tako uspešno zadovoljevanje potreb občanov pa so taki kazalniki namreč nujno potrebni.

Sklepna slovesnost na Ljubnem

Žirija za podeljevanje srebrnih priznanj OF pri Predsedstvu OK SZDL Mozirje

POZIVA

vse družbenopolitične in družbene organizacije, krajevne konference SZDL in občinske zveze ter združenja, da podajo predloge za podelitev

SREBRNEGA PRIZNANJA OF SLOVENSKEGA NARODA

Srebrna priznanja OF se podeljujejo posameznikom za večletno, neumorno delo v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, v krajevni samoupravi in ostalih institucionalnih oblikah, s tem, da njihov doprinos pomeni bistven prispevek k uveljavljanju našega socialističnega samoupravnega sistema.

Razpis velja za največ 8 priznanj v občini, ki se bodo podelila ob 27. aprilu, jubilejni 40-letnici dneva OF Slovenskega naroda.

Predloge pošljite na OK SZDL Mozirje do vključno 31. marca 1981.

Obračun dela

V januarju so polagali obračun dela tudi v OK ZRVS Mozirje. Seje predsedstva so se udeležili še predsedniki in sekretarji organizacij rezervnih vojaških starešin iz krajevnih skupnosti. Ko so ocenjevali usposabljanje rezervnega vojaškega starešinskega kadra v občini so bili enotni v tem, da je stanje zelo dobro. Največ zaslug zato ima predavateljski kolektiv in komisija za usposabljanje pri predsedstvu občinske konference. Večji uspeh so pripisali uvedbi seminarskega načina usposabljanja. Sodelovanje vseh je prišlo predvsem do izraza pri preverjanju znanja. To je dokaj obsežno, saj zajema vojaško teorijo, oborožitev ter zadeve SLO in družbene samozastite. Ugotovili so velik pomen glasila Naša obramba.

Glede dela organov in vodstva občinske organizacije ni

bilo kritičnih pripomb, bile pa so, ko so obravnavali delo krajevnih organizacij. Te še niso povsod zaživele. Zato bodo posvetili njihovem delu v načrtu za leto 1981 posebno mesto.

Posebno skrb so namenili članstvu. V tem beležijo velik premik naprej. Skrbijo za redno in široko sodelovanje med članstvom, za redna napredovanja v oboroženih silah in za priznanja najzaslužnejšim. Ob prazniku oboroženih sil izročijo odličja, pohvale in plakete ZRVS Slovenije. Končno so se pogovorili še o vključevanju občanov, ki imajo obveze v SLO, pa nimajo vojaškega čina. Pregledali so delo posameznikov ter opravljene naloge po lanskem delovnem načrtu. Pogovorili so se tudi o sodelovanju pri letošnji akciji NNNP-81.

FRANC OMLADIČ

Gasilski dom raste

Na Rečici so se gasilci lotili velikega dela. Sklenili so, da si zgradijo nov, večji dom. Stari je že zdavnaj pretesen. Posebno pa sedaj, ko se kažejo potrebe po opremljenosti za civilno zaščito.

V jeseni preteklega leta so zastavili lopato. Blizu šolskega poslopja so odkupili zemljišče na katerem naj bi torej v doglednem času dobili nov dom, ki bo nudil prostor orodjarni, garaži, večnamenskem prostoru in še stanovanju za gospodarja.

Da bi zmogli obilen zalogaj, so se dogovorili, da bo vsak aktivni član opravil 100 prostovoljnih delovnih ur. Doslej so mnogi svoj dolg že poravnali.

Od krajanov pa pričakujejo vsestransko pomoč v strojih, denarju in lesu. Prepričani so, da jim bo uspelo, saj pomaga tudi SIS za požarno varnost občine in Občinska gasilska zveza Mozirje.

120 članski gasilski kolektiv razpolaga doslej s tremi motornimi brizgalnami in gasilskim avtomobilom. Kot že rečeno pa je še mnogo tega, kar potrebuje sodobne prostore. Nenazadnje je kraju potreben večnamenski prostor.

Vsa dela v zvezi z izgradnjo novega doma skrbi poseben odbor, ki ga prizadevno vodi Franc Zvir.

Strelna konferenca

Dne 31. januarja 1981 smo imeli člani Osnovne strelske organizacije „Kajuh“ Mozirje svojo redno letno konferenco.

Sprejeli smo nov program dela za to leto. To je predvsem razpored strelskih tekmovanj in vaj, naloge na področju obrambne vzgoje, družbene samozastite ter večja povezanost z družbenopolitičnimi organizacijami, društvi in KS Mozirje. Poleg vsega tega pa je vključeno tudi izvajanje tekmovanj po programu Občinske strelske zveze Mozirje.

Kritično je bilo ocenjeno delo in povezava s šolsko in izvenšolsko mladino. Tako je

bila naložena izvršnemu odboru naloga za pridobivanje mladih. Tudi med ostalimi člani je treba doseči večjo udeležbo, saj šteje naša OSO 140 članov, poleg nje delujeta še dve sekciji in 50 članov LD Mozirje.

Strelišče v gradnji napreduje in so torej dani vsi pogoji za stelsko dejavnost. Spomladi bo OSZ obnovila tudi grudobran za vojaško puško.

Želja IO OSO Mozirje pa je, da bi vsi člani in drugi ljubitelji stelskega športa bili bolj prizadevni. Redno se bodo vaje z zračno in MK puško ob sobotah popoldne in nedeljo dopoldne.

JOŽE KOMAC

Športna vest

V organizaciji ŠD „VRBOVEC“ NAZARJE je bilo v nedeljo 1. 2. 1981 ob 10 h v LOKI pri Jeslanih tekmovanje v veleslalomu. V lepem sončnem vremenu pred okoli 50 gledalci se je na štartu pojavilo 60 tekmovalcev med katerimi je bil kot najmlajši 4-letni PLANOVŠEK Rok in kot najstarejši BITENC Anton s 49 leti.

Najmlajši so se pomerili na krajši progi med katerimi je bila najhitrejša KLEMŠE Alenka pri cicibankah in VALTE Marko pri cicibanih.

Pri pionirkah, katere so vozile eno vožnjo na daljši progi, pa je bila najhitrejša JEROVČNIK Brigita pred PIPAN Urško in GRUDNIK Romanco.

Hud boj pa je potekal pri pionirjih, mladincih, članih in

veteranih, kateri so se pomerili v dveh vožnjah. Najhitrejši med njimi je bil veteran ŠINKAR Toni, kateri je kljub letom pokazal še največ.

Tekmovanje je potekalo v športnem in prijateljskem vzdušju, najboljši pa so bili nagrajeni s priznanji in manjšimi nagradami.

Tekmovanje je bilo organizirano tako kot že marsikatero tekmovanje tega tipa. ŠD VRBOVEC pa je dokazalo, da se z malo volje in z dobro organiziranostjo da izpeljati takšno tekmovanje kjerkoli, zlasti pa v vsaki KS.

Seveda pa še velja med drugimi pohvaliti HANZEKOVIČ Alojza in PAULIČ Davida, na katerih je viselo breme vse organizacije in izvedbe tekmovanja.

ŠD „VRBOVEC“

Tudi letos je pripravil predsednik SO Mozirje Hinko Čop srečanje z duhovniki naše doline. To bi bila prilika za sproščen razgovor, ki je potekal v medsebojnem razumevanju.

„Paraplegik“ ne le za paraplegike

Se vam zdi naslov nenavaden? Takoj vam povem, za kaj gre: „PARAPLEGIK“ je novo glasilo slovenskih paraplegikov oziroma informativni list Zveze paraplegikov SR Slovenije. Ker smo ga dobili v posrečenem času, v mednarodnem letu invalidov, sem se odločila, da ga bom malo obširneje predstavila.

Paraplegiki smo imeli ves čas organiziranega delovanja svoje glasilo, le da je to prešlo razne faze razvoja. Prve številke so bile ciklostirane, kasneje smo se priključili glasilu Društva invalidov Maribor, končno pa smo za novo leto 1981 izdali prvo številko v novi obliki. Revija je

popestrena s slikovnim gradivom, v njej pa so vse informacije o delovanju Zveze, o načrtih in nalogah, o vsem, kar pač se dogaja med nami. Glasilo je sestavljeno iz različnih rubrik, v katerih je možno prebrati o pravnih problemih, ki so zanimiva za invalide, o novostih v medicini, rehabilitaciji, o športnih dosežkih paraplegikov in še o mnogem. Tudi zabavnega kot (li)čka je dobršna mera.

Uredniški odbor, ki ga sestavljajo izključno paraplegiki, si prizadeva dobiti kvalitetne in zanimive članke od strokovnih sodelavcev, zdravnikov in članov Zveze. Prvi odmevi so bili izredno vzpodbudni in so nam vlili novega elana za delo. Glasilo ni le za paraplegike, namenjeno je tudi širši družbeni skupnosti, ki lahko tako tudi preko pisane besede spozna naše probleme, želje in prizadevanja. „PARAPLEGIK“ je našel pot v razne ustanove, skupnosti, organizacije humanitarnega značaja in v delovne organizacije. Zato

tudi upam, da ga v naši občini ne bomo prebirali le paraplegiki, marveč tudi drugi bralci.

Kot sem že prej omenila, je letos mednarodno leto invalidov. V dnevnem časopisu zato večkrat naletimo na članke z invalidsko tematiko, tudi radio ne zaostaja. Glavni namen tega je osveščati ljudi, da sprejmejo nas invalide take, kot smo. „Bolj se bomo poznali, bolj se bomo razumeli in bolj si bomo pomagali,“ je bilo rečeno v radijski oddaji. Invalidnost se lahko zmanjšuje na tisoč načinov in včasih je potrebna prav malenkost. Na primer takšna: na Osnovni šoli na Ljubnem je premagana visoka stopnica pri vhodu z majhnim klančkom!

Geslo mednarodnega leta invalidov je: „Neodvisno življenje – polna udeležba in enakost! Leto / pa je dolgo in namenjeno dejanjem, ne besedam.“

Zato naj končam in lep pozdrav!

MARJA ŠERBELA
–RUPNIK

LOVCI NA PRIZORIŠČU BORB XIV. DIVIZIJE

Lovska družina Rečica je letos organizirala v sodelovanju z OO ZZB NOV smučarsko tekmovanje vseh lovskih druženj v dolini. Na Golteh so se zbrali, da bi se tako poklonili spomenu velikega časa naše borbe.

Tekmovanje so imenovali „Na prizorišču borb XIV. divizije“. Sklepno proslavo pa so imeli pred spomenikom na Medvedjaku. Zmagovalci so prejeli prehodni pokal, ki je oblikovno velika posebnost. Izdelal ga je akademski kipar Keršič – Belac iz Ljubljane.

Turistična taksa

Številni turistični in gostinski delavci sprašujejo delavce davčne uprave, kako v letu 1981 s turistično takso.

Vsem, ki jih to vprašanje zanima in so dolžni obračunavati ob sprejemanju gostov na prenočevanje turistično takso, sporočamo, da v letu 1981 gostje, ki prenočujejo na območju občine Mozirje, plačujejo takso v enotnem znesku 4.– din na nočitev. Veljajo tudi vse oprostitve kot v letu 1980.

Skupščina občine Mozirje je dne 4. 2. 1981 sprejela nov Odlok o turistični taksi, ki pa ga bomo začeli uporabljati od 1. 1. 1982 dalje. Zato nekaj več o taksi po novem Odloku v eni od jesenskih števil Savinjskih novic.

JOŠT
SILVESTER

Fickove „Kamniške in Savinjske Alpe“

Na našem knjižnem trgu je še mogoče dobiti planinski vodnik z naslovom Kamniške in Savinjske Alpe izpod peresa Petra Ficka. Knjiga je izšla leta 1977 pri Planinski založbi Slovenije v Ljubljani in obsega 368 strani in 16 strani prilog (fotografij). To je druga izdaja knjige, ki je prvič izšla leta 1973.

Kratkemu predgovoru sledi uvod, v katerem avtor spregovori o imenu tega dela naših Alp, o glavnih pokrajinskih značilnostih, kratki zgodovini planinstva in o splošnih napotkih za planince.

Razdelek o dolinah in naseljih je pravzaprav neplaninski, vendar predstavlja izhodišče za naslednji razdelek, v katerem so obravnavani vrhovi, koče in prehodi ta je spisan na način, ki pritegne tistega bralca, ki gore opazuje iz doline, in tistega, ki si želi planinsko pot obnoviti v svojem spominu. Neprecenljivega pomena so opisi za planince, ki se lahko orientirajo v gorah s pomočjo vodnika res odlično. V opisih velikokrat naletimo na poetičnost, ki se morda zdi komu odveč, vendar mislim, da so ti avtorjevi pogledi na gore uspešen izziv za razmišljanje ob lepota naših planin in gora (ne pa leposlovje, kar tudi ne nameravamo biti). Sicer pa še tako lep opis ne more enakovredno odtehtati pogleda na gore; lahko je le nadomestek.

Cela knjiga je razdeljena na oštevilčene enote, ki so dobro pregledne s pomočjo avcednega seznama zemljepisnih imen in imen planinskih postojank. Pred seznamom je navedena literatura, t. j. knjige in zemljevidi, ki se ukvarjajo s Kamniškimi in Savinjskimi Alpami. Tu se šele zavemo, da je avtor opravil ogromno delo, ki je dalo na videz neobsežen rezultat: majhno rumeno knjigo.

Pri tej knjigi (in tovrstnih vodnikih nasploh) imajo opisi poti svojevrstno usodo: pisani so tako, da potekajo v eno smer, v drugo pa ne. Tako recimo „beremo“ pot od Planinskega doma v Logarski dolini do Frischaufovega doma na Okrešlju, obratno pot pa je treba brati nazaj, kar velikokrat ni enostavno. A drugače pač ne gre.

In potem spet ta imena. V literaturi in na zemljividih jih srečujemo v tako spačeni obliki, da bi bil končno res že čas, da dobimo delo, ki bi imelo vsa zemljepisna imena pravilna (pravilna oblika, predlogi in izvedenke iz imen). Nekaj cvetk: Zgornja Rečica namesto Rečica ob Savinji (če obstaja Spodnja Rečica, ni nujno, da tudi Zgornja), Brda namesto Brdo (med Zadretjem in Posavjem), Kresica namesto Krasica (nad Krasami), Lepe njive namesto Lepa njiva (čeprav je v abecednem seznamu pravilna oblika), Karčnik namesto Krmčnik in Beclovník namesto Veclovnik (kmeta v Rovtu pod Menino). (Primeri so po večini iz Zadretja, ki ga bolje poznam. Sumljiva pa so seveda vsa imena). Nekaj napak je kar nemarnih, saj je ob izidu druge izdaje že bil na svetlem ustrezni del Krajevnega leksikona Slovenije, ki bi lahko rešil marsikatero napako.

Kljub vsemu je planinski vodnik vreden več kot 120 dinarjev, kolikor stane, in je še posebej uporaben ob planinski karti z enakim naslovom, ki je izšla pri isti založbi kot vodnik in za katero je treba odšteti še nadaljnjih 60 dinarjev.

- PETER WEISS

Čebelarsko predavanje

Občinska zveza čebelarških druženj Mozirje vabi vse čebelarje na predavanje, ki bo v nedeljo, dne 8. marca 1981 ob 9. uri v dvorani SO Mozirje.

Tema predavanja bo čebelarjeva opravila tekom celega leta in čebelje bolezni s prikazom diapozitivov.

Predaval bo poznani čebelarski strokovnjak prof. Senegačnik iz Ljubljane. Vljudno vabljeni!

OBČINSKA ZVEZA ČEBELARŠKIH DRUŽIN MOZIRJE

Obisk v Domu ostarelih na Polzeli

Taborniki odreda „Bratov Kraigher“ iz Nazarij so v nedeljo osmega februarja 1981 obiskali ostarele občane v njihovem domu na Polzeli.

Ob slovenskem kulturnem prazniku so jim pripravili tudi kratek spored. Zapeli so državno in odredovo himno, nato pa je načelnik odreda Svarun povedal nekaj misli, s katerimi jih je nekoliko seznanil za nalogami taborniške organizacije. Sledil je recital Prešernovih pesmi. Ob koncu so zapeli še dve pesmi. Upravnica se jim je za obisk zahvalila in nato so si še ogledali dom natančneje.

Lepo je, da taborniki posvečajo pozornost tudi starejšim članom naše družbe, saj v naši državi vsi srečno živijo. Odločili so se, da bodo take obiske še ponovili in s tem pokazali starejšim, da njihovo delo še ni pozabljeno.

ALJOŠA

OBRTNO ZDRUŽENJE MOZIRJE

razpisuje na podlagi sklepa IO z dne 16. 2. 1981 prosta dela in naloge

KNJIGOVODJE v knjigovodskem servisu.

Pogoji: ekonomski tehnik z dve letnimi izkušnjami. Prijave pošljite v roku 15 dni na Obrtno združenje Mozirje.

Vedno pripravljen pomagati

V Lučah živi in dela Vinko Knapič, star 57 let. Je lovski nadzornik lovske družine Kozorog iz Kamnika za predel Veža nad Lučami. V kraj, kjer ga danes vsi poznajo je prišel leta 1951. Doma je v Kranju in si je v Lučah uredil dom. Rad ima svoj poklic in pravi „... če je še tako napomo, je lepo. Se zgodi, da v nekaj mesecih nimam prostega dne... V kraju je opravljal že vrsto družbeno-političnih nalog. Prav zato je bilo vprašanje kako ocenjuje delo v javnih nalogah na dlani.

„Delo in uspehe družbenopolitičnih organizacij lahko ocenjujem, saj sem vseskozi v njih delal. Svoj delež ne mislim obravnavati. Trdim pa, da uspehi niso le zasluga posameznika, temveč so vedno lahko le plod dela mnogih! Prav to delo ocenjujem kot najvažnejše. V zadnjih letih ni manjkalo uspehov, seveda pa tudi ne nalog. Ob razumevanju krajanov smo v preteklosti opravili dobro, volitve, referendum, pa velike zalogaje, kot elektrifikacija vasi, vodovod, delež pri posodabljanju ceste Ljubno-Luča, obnovo dvorane v gasilskem domu, postavitev bifeja pri Igli, obnova koč pod Raduho, TV pretvornika v Strmcu in Krnici, dve vlečnici za smučarje, spomenika NOB, kanalizacijo v novem naselju, razne javne naprave v Lučah in okolici, višinske ceste, posodobitev ceste v Podvolovljek (doslej 7,5 km), samo zadnja naložba je veljala preko 800 starih milijonov! Če bi jo ocenjevali v skupni sedanjosti vrednosti bi bilo okoli 2 milijardi. Ko govorim o tej cesti, ne morem mimo dejstva, da so ljudje sami prispevali skoraj 70 % vrednosti. Segel sem res nekoliko nazaj, kakih 30 let. Vendar pa je prav to obdobje bilo izredno plodno.

Ko je Vinko Knapič govoril o ljudeh je dejal „da imajo v glavnem dober posluš za skupne naloge. Ni jim žal ne denarja, ne dela, ko gre za skupno dobro. Žal so redke izjeme, ki ne prislunkejo klicu časa. Ja, kaj pa takih ni?

Ob koncu razgovora je Knapič izrazil željo po še večji vzajemnosti. Zeli, da bi v kraju bilo več kulturnega delovanja in zabavnih prireditvev. Vse to po njegovem mnenju dobro poveže ljudi. Družabnega življenja namreč v kraju primanjkuje. Dobra volja pa premagala še tako težke prepreke, teh pa je razumljivo v vsakdanjem življenju dovolj.

L. S.

NOVICE

„Savinjske novice“ izhajajo mesečno – Izdaja SZDL občine Mozirje – Urejuje uredniški odbor – Glavni in odgovorni urednik Aleksander Videčnik – Tehnični urednik Niko Kupec – Uredništvo in uprava: Mozirje 175, telefon: (063) 830-040 – Ziro račun pri SDK ekspozitura Mozirje št. 421 1/72 a 52810-637-55424 – Savinjske novice, glasilo SO Mozirje – Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 20. v mesecu – Stavek, filmi in prelom ČZP Dolenjski list Novo mesto – Tisk na rotaciji Ljudske pravice v Ljubljani – Po mnenju IS SRS, Sekretariata za informacije (št. 421 1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.

V Nazarjah, kjer danes stojijo hiše, med drugimi tudi Adičev bife je stala velika žaga...

Ko so nosili še lesene maske

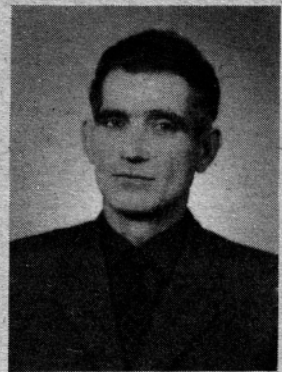
Jože Lekše je marsikaj zapisal, kar bi sicer šlo v pozabo. Tako si je leta dolgo prizadeval zbrati ustna izročila in stare reke. Med njegovo zapisano zapuščino, ki nam jo je radevolje prepustila v hrambo njegova vdova, se je našel zapis o lesenih maskah v Mozirju. Žal so najbrže zadnje bile odnešene iz kraja. Tri so v pokrajinskem muzeju v Celju.

Preidimo k Lekševemu zapisu, ki pa žal ni dokončan. Najbrže bi, če bi njegovo delo ne pretrgala smrt, raziskavo nadaljeval in več zapisal. Iz ohranjenih treh strani rokopisa je razbrati, da so Mozirjani že od nekdaj bučno pustovali. Tu so sodelovali stari in mladi, premožni in revni – Pust ni poznal stanovskih razlik! Včasih so vodili slona skozi trg, drugi so pokazali babji mlin, vedno pa so smešili razne dogodke v domačem kraju. Znani so prizori iz „kurjega kontamaca“, ko so se v trgu zaradi kokoši sprli sosedje. Včasih pa so si privoščili nekatere znamenite osebe, ali bolje, tiste, ki so tako ali drugače vzbujali pozornost.

Visoko odličje zaslužnemu borcu NOV

Na skupščini skupnosti borcev VOS NOV v Velenju je Jože Skok-Korotan izročil Alojzu Janžovniku – Ljubu iz Mozirja za njegove zasluge pri organiziranju varnostno obveščevalne službe NOV v dolini Rēd republike z bronastim vencem.

Njegovi soborci in znanci iskreno čestitajo!

Poštenje je lepa čednost

Tovarišica, ki dela v Ljubljani nas je naprosila, da ji pomagamo najti izgubljeno temnorjavo krzneno kučmo, ki jo je izgubila v okolici Okonine.

Seveda radi pomagamo, če pa bo kdo želel povedati kje je sedaj kučma, naj to javi prek telefona na občino Mozirje, referat za varstvo invalidov in borcev /

Tako so naprimer oponašali pisatelja Vladimirja Levstika, ki je nekaj let živel v Mozirju. Bil je namreč strasten ribič. Pusti so ga želeli karseda vemo prikazati, zato jim je žena Levstika posodila na skrivaj njegov suknjič in klobuk. Mnogo je bilo tisto leto smeha zaradi posrečene upodobitve Levstika.

V Celju je torej maska, ki je bila po izjavi rezbarja Ivana Dolenc izdelana okoli leta 1900 pri Cesarju v Mozirju. Izdelal si jo je kiparski vajenec Ivan Primožič, doma iz Haloz, pozneje je v prvi vojni padel. Želel je namreč na pustni torek ponazoriti „ciganskega Pavleta“. Cigan Pavel Ermita je bil pristojen v občino Ljubno in je

bil znana posebnost doline. O njem je krožilo dosti šegavih, pa tudi opolzkih zgodbic. Bil je visok, lepe postave in je nosil dolge lase ter gosto brado. Na maski so še vidni dolgi lasje in brada. Še je ohranjena slika skupine iz leta 1922 med katero je tudi pustjak s to masko. Pozneje je bila prav ta maska strah mozirskih otrok. Ne samo na pustni dan, tudi za miklavževanje so jo uporabili in to peklenščki.

Jože Lekše ob teh zapisih postavlja vprašanje. Ali se je morda Primožič spomnil na leseno masko Kurenta, ko si jo je naredil? Bil je doma iz krajev, kjer so kurentovanja običaja.

A. VIDEČNIK

Maska o kateri teče beseda.

V prejšnji številki našega glasila smo zaprosili bralce za pomoč pri ugotavljanju oseb na sliki iz NOB. Prijazno so se odzvali in tako je Štefka Petek z Rečice dala prve podatke za dva partizana na sliki. Podrobneje pa je opisala osebe Slavka Cimperman iz Podvina 7a. Naj pojasnimo vsebino njenega pisma.

„Fotografija prikazuje skupino partizanov, ki so bili ranjeni v bojih za osvoboditev doline in so se zdravili v bolnici Lučka Bela. Nemci so jih 7. 1. 1945 ujeli. Ker je na sliki moj mož (z obvezano roko in nogo in je bil zaradi teh ran pozneje 80 % vojni invalid) Jurij Cimperman iz Podvina sem se čutila dolžno sporočiti kar vem. Moj mož je umrl leta 1970. Na sliki so od leve proti desni: Korošica Hermina (se slabo vidi), Franc Petek iz Sentjanža, Franc Čuk iz Kokarij, Julij Cimperman, mitraljezec v Zidanškovi in nato v ekonomatu IV. operativne cone, za njim partizan Fere Ivan iz Metleč 19a, Šostanj (še živ) ostali pa so partizani iz Limbuša. Sliko so naredili Nemci na Ljubnem 7. 1. 1945.“ Za Franca Petka trdi Petkova z Rečice, da so ga Nemci v Mozirju do nemogočega zmučili in ga pozneje na Polskavi ustrelili.

Vsem, ki so pomagali razvozlati sliko se lepo zahvaljujemo.

Turistične kmetije pri nas

Iz leta v leto se povečujejo zmogljivosti v turistični ponudbi pri naših kmetih. Ker iščejo podobne usmeritve v hribovskih predelih Slovenije marsikje, se je Zadržna zveza Slovenije odločila, da bo izdala prospekt, ki bo ponujal zmogljivosti v kmečkem turizmu. Ob tej priliki smo ugotovili, da v naši občini nudijo turistom usluge v sledečih domačijah: (v oklepaju je navedeno število ležišč)

Ošep Rozalija, Podolševa 1 (9), Jožica Suhadolnik, Matkov kot 25 (13), Ivanka Lenar, Logarska dolina 12 (13), Mežrad Plesnik, Logarska dolina 13 (18), Pavla Grobelnik, Logarska dolina 5 (8), Milena Klemenšek, Logarska dolina 21 (9), Ana Ošep, Rbanov kot 29 (11), Nina Vršnik, Rbanov kot 34 (12), Jožefa Prodnik, Rbanov Kot 24 (4), Berta Jež, Podveža 3 (18), Angela Plaznik, Podvolovljek 24 (15), Anica Gmelj, Raduha 45 (10), Pepca

Zagožen, Ter 9 (11), Ana Golob, Ter 7 (11), Jožefa Jamnik, Ter 10 (10), Roza Slatinšek, Savina 28 (13), Ana Miklavc, Savina 23 (8), Joža Repnšek, Primož 13 (11), Marija Bitenc, Podbrezje 11 (8), Joža Rakun, Poljane 40 (14), Betka Žager, Dobrovlje 17 (15), Marija Praznik, Kokarje 3 (9), Vera Ateljšek, Šmihel 3 (10), Marija Zagožen, Volog 11 (11), Kristina Mali, Šmiklavž 62 (12), Antonija Mermal, Gornji grad 95 (15), Marija Presečnik, Lenart 2 (16), Štefka Ugovšek, Florjan 26 (15) in Ana Drobež, Florjan 23 (13).

Navedeni ponudniki kmečkega turizma imajo seveda različne vrste uslug, ponekod celodnevni, ponekod poldnevni penzion, zato je potrebno v vsakem primeru povprašati kaj nudijo. Mnogo njih ima že telefonske priključke. Vse podrobnosti pa je mogoče zvedeti tudi pri ZKZ Mozirje.

Urednikova beseda

Kulturni teden je pomembna prireditev v občini, zato smo o njem veliko napisali. Pravilno, mnogo naših dopisnikov je poslalo sestavke. Ni pa opisano vse kar se je dogajalo, zato bomo poskušali povprašati v posameznih krajih o predstavah, ki jih nismo posebej omenili. Tudi pohod po poteh XIV. divizije je našel močan odmev v naših vrsticah. Tako morda ni objavljeno vse, kar že čaka, da bo prišlo na svetlo.

Vedno se pač zgodi, da nas kaj preseneti, pa vsled tega ne moremo zadovoljiti vse, ki bi radi v novice pisali.

Vendar se bomo trudili, da ustrezemo našim dopisnikom in seveda tudi bralcem. V pustnem času bo izdana posebna priloga „Pustni kurir“ za katero so poskrbeli organizatorji Pusta v Mozirju. Dobili jo boste lahko na prireditvi v Mozirju, 3. marca t. l. ali pa v bližnji trafiki.

Mozirski Pust vabi!

Že več kot sto let privablja v Mozirje PUST. Tudi 1981. leto ni izjema. Od 2. do 4. marca bodo oživiljeni stari običaji. Višek pa bo 3. marca, ko bodo Pusti povedali vse kar jim leži na srcu. Pričetek prireditve bo ob 15.30 na trgu. Nasmejte se z nami!

PUST MOZIRSKI

Pomagajte ugotoviti...

Kje je bila slika posneta? Kdo so borci na njej?

Uredništvo se že vnaprej zahvaljuje za razumevanje vsem, ki nam bodo pomagali. V arhivu kulturne skupnosti v Mozirju je mnogo slik iz NOB, ki niso poznane. Ker pa je za zgodovino pomembno, da zabeležimo vse kar vemo, prosimo za sodelovanje!

